

راهنمای جامع

نرم افزارهاک تخصصی نشر

مجلات علمی دانشگاهی

دکتر سیدمحمد میری
دکتر سیدموید علویان

به نام خدا

راهنمای جامع نرم افزارهای تخصصی
نشر مجلات علمی دانشگاهی

مولفین:

دکتر سیدمحمد میری

دکتر سیدموید علویان

بهار ۱۳۹۹

شناسنامه

سرشناسه: میری، سیدمحمد، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور: راهنمای جامع نرم‌افزارهای تخصصی نشر مجلات علمی
دانشگاهی / مولفین سیدمحمد میری، سیدموید علویان.
مشخصات نشر: تهران: شرکت سلامت پویان کوثر، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۶۷ ص.: مصور(رنگی)، جدول، نمودار.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۱۱۴۰-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: نشریات ادواری دانشگاهی -- نشر -- نرم‌افزار
موضوع: Scholarly periodicals -- Publishing -- Software
موضوع: سرقت ادبی -- پیشگیری
موضوع: Plagiarism -- Prevention
موضوع: فراهم‌آوری نشریات علمی
موضوع: Acquisition of scientific publications
شناسه افزوده: علویان، سید موید، ۱۳۴۱ -
شناسه افزوده: Alavaian, Seyyed Moayed
رده بندی کنگره: Z۲۸۶
رده بندی دیویی: ۸۰۸/۰۲۷۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۸۱۹۴۱

عنوان کتاب: راهنمای جامع نرم‌افزارهای تخصصی نشر مجلات علمی دانشگاهی
مولفین: سیدمحمد میری و سیدموید علویان
ویرایش: اول
ویراستار: انتشارات کوثر
محل نشر: تهران
ناشر: سلامت پویان کوثر
تاریخ نشر: اول خرداد ۱۳۹۹
تعداد صفحات: ۶۸
آدرس الکترونیکی ناشر: www.kowsarpub.com
شمارگان (تیراژ): ۵۰
طراح جلد و صفحه‌آرا: سونیا عاشوری تبار
چاپ و صحافی: چاپ نقش جوهر
قیمت: ۵۰۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۱۱۴۰-۲
نشانی ناشر: تهران - جلال آل احمد - بین امیرآباد و چمران - نبش کوچه پروانه پلاک ۲ طبقه سوم

فهرست

۱	فصل اول
۱	مقدمه نویسنده اول
۳	مقدمه نویسنده دوم
۵	فصل دوم
۵	معرفی و بررسی iThenticate برای کنترل سرقت ادبی در مقالات
۵	اهمیت بررسی سرقت ادبی در مقالات
۵	اهمیت پیشگیری از سرقت ادبی در نمایه سازی
۶	چرا iThenticate؟
۷	تعریف علمی پلاجیاریسم
۷	مصادیق Plagiarism
۷	انواع پلاجیاریسم
۸	روش برخورد با انواع پلاجیاریسم
۸	iThenticate چیست؟
۱۰	مزایای iThenticate
۱۰	استناد iThenticate به کدام منابع است؟
۱۱	مراحل کلی استفاده و بکارگیری iThenticate
۱۱	راهنمای کنترل مشابهت متنی
۱۲	روند کنترل تشابه متنی با نرم افزار iThenticate
۱۵	منابع فصل دوم
۱۷	فصل سوم
۱۷	DOI
۱۷	اهمیت منابع در مقالات
۱۸	DOI چیست؟
۱۸	چرا ناشرین به DOI نیاز دارند؟
۱۸	اجزای DOI
۱۹	کاربرد DOI
۲۰	چرا DOI مهم است؟
۲۰	فواید عملیاتی DOI در مجلات ایرانی
۲۱	DOI راه حل رفع نگرانی علم سنجی واقعی در مجلات

۲۲	نقش شناسه دیجیتال DOI در پیشگیری از به سرقت علمی و سواستفاده‌های علمی
۲۲	مراحل استفاده و بکارگیری DOI
۲۳	چه مطالبی توسط DOI پوشش داده میشود؟
۲۳	مزایای DOI
۲۳	چگونه به DOI مجهز شویم؟
۲۵	روش استقرار DOI در یک مجله
۲۵	پنل کاربری در پرتال CrossRef
۲۵	گروه‌های ارایه دهنده خدمات DOI
۲۵	ضرورت ثبت DOI توسط ناشر
۲۶	DOI فقط خرید یک کد نیست!
۲۷	چرا نباید از روش ثبت نام دستی برای دریافت DOI در مجلات استفاده نمود؟
۲۷	توصیه‌های ایمنی برای سردبیران مجلات در مورد DOI
۲۸	یک نمونه از XML اختصاصی کراس‌رف
۳۰	چگونه میتوان از این سرویس در مجله خود استفاده نمود؟
۳۰	آیا DOI توسط هر وب سایتی قابلیت اجرا و بازخوانی را دارد؟
۳۰	فلوچارت کنترل صحت DOI در یک مجله علمی
۳۳	فصل چهارم
۳۳	ORCID یا شناسه آنلاین محققین
۳۳	تعریف
۳۳	مزایای ORCID
۳۳	روش استقرار ORCID در مجلات
۳۴	نحوه به کارگیری ارکید در مجله
۳۴	بازخوانی عواقب اجرای نادرست یک دستورالعمل
۳۴	سوالات مهم
۳۵	آیا شناسه ارکید برای مجلات رایگان است؟
۳۵	آیا مجلات دانشگاهی بدون پرداخت حق عضویت سالیانه Membership می توانند از خدمات ORCID استفاده نمایند؟
۳۵	آیا نویسندگان به درج ORCID ملزم هستند؟
۳۶	اجبار نویسندگان به درج ORCID باعث کاهش تعداد مقالات ورودی میشود
۳۶	آیا استفاده از ORCID در یک مجله تنها شامل نمایش لوگو ORCID در مقاله و درج ORCID در هنگام ثبت نام نویسنده است؟

۳۷	امکاناتی که ORCID به مجلات می دهد
	ارایه گواهی آنلاین و کاملا معتبر به داوران و کمک سردبیران مجلات / ثبت داوری ها در
۳۷	پروفایل ارکید
۳۷	شرط ثبت فعالیت های داوری در ارکید
۳۷	روش مشاهده رزومه داوری
۴۱	فصل پنجم
۴۱	معرفی ابزار کنترل اعتبار منابع
۴۱	چرا کنترل منابع مهم است؟
۴۱	روش استفاده از Simple Text Query
۴۳	فصل ششم
۴۳	پابلونز برای داوری در مجلات
۴۳	تعریف پابلونز
۴۳	داوری در پابلونز
۴۴	کاربرد پابلونز
۴۴	پابلونز برای پژوهشگران
۴۴	مزایای پابلونز برای داوران
۴۵	پابلونز برای مجلات
۴۵	مزایای پابلونز برای مجلات چیست؟
۴۵	اخذ نمایندگی رسمی پابلونز در ایران
۴۶	ارتباط مستقیم مقالات با پابلونز در نشریات کوثر برقرار شد
۴۷	افزودن گذشته نگر داوری های یک مجله در پابلونز
۴۷	سیستم داوری باز در مجلات
۴۷	تعریف داوری یا Peer Review
۴۸	انواع سیستم داوری یا Peer Review
۴۸	تعریف داوری باز در مجلات یا Open Peer Review
۴۸	انواع داوری باز در مجلات یا OPR
۴۹	مزایای داوری باز در مجلات یا OPR چیست؟
۴۹	معایب داوری باز یا OPR
۴۹	ارتباط داوری باز با پابلونز چیست؟
۴۹	برای استقرار OPR در مجله به چه زیرساختهایی نیاز است؟
۵۰	نحوه تعامل OPR و داوری در مجلات

۵۰	آیا سردبیران ایرانی قادر به نمایش آنلاین دآوری های مقالات در مجلات خود هستند؟
۵۲	استانداردهای حداقلی در دآوری کدامند؟
۵۲	دعوت از داوران بین المللی و معتبر به مجلات ایرانی میسر شد
۵۴	روش کار سردبیر در پابلونز
۵۵	فصل هفتم
۵۵	آلتتریک و نمایه اجتماعی
۵۵	معرفی آلتتریک
۵۵	چگونه می توان از آلتتریک استفاده نمود؟
۵۸	Index
۵۹	ایندکس

نیمه عمر یک مقاله علمی پژوهشی بطور میانگین ۶ ماه میباشد، یعنی پس از گذشت شش ماه باید یکبار دیگر با تستهای روایی و پایایی از صحت نتایج کسب اطمینان نمود. در نشر مجلات علمی پژوهشی هم سرعت تغییرات و ایجاد قابلیت‌های جدید بسیار سریع میباشد. لذا هر سردبیر یا ناشری باید به سرعت خود را با آخرین نرم افزارها و پرتال‌های آنلاین سازگار نموده و در مجله خود از آنها بهره ببرد.

مشکل بنیادین در کشور ما تعدد ناشرین غیرحرفه ای و معرفی هر کدام از مجلات به عنوان یک ناشر مستقل است. بطوریکه امروزه شاهد هستیم، در هر دانشگاه به تعداد مجلات ناشر تعریف میشود. ناشرینی کوچک با امکانات محدود و البته غیرتخصصی. نشر مجلات علمی دانشگاهی در سه شاخه علوم، تکنولوژی و پزشکی به تخصص خاصی به نام ژورنالیسم دانشگاهی نیاز دارد. متأسفانه ما در ایران نه عالم آن را داریم و نه فرهنگ آن را.

نرم افزارها و پرتال‌های ویژه نشر مجلات علمی به سرعت در حال تکامل و ارتقا هستند. بسیاری از امور مدیریت نشر مجله، با کمک آنها در حال ساده سازی میباشد. بر هر ناشر فرض است که در وبسایت خود از این امکانات به نفع مجله استفاده نماید.

انتشارات کوثر به عنوان یکی از اولین ناشرین تخصصی مجلات در کشور تاکنون روشهای نوینی را نه تنها در مجلات خود بلکه در همه مجلات علمی ایران به یادگار گذاشته است. هدف از نگارش این کتاب، آشنایی اهل فن با آخرین پیشرفتهای نرم افزاری در زمینه نشر مجلات میباشد. امیدواریم با مطالعه این کتاب بتوانیم نقش خود را در اعتلای نشر تخصصی مجلات علمی ایران به درستی ادا کرده باشیم.

با تقدیم احترام

دکتر سیدمحمد میری

بهار ۱۳۹۹

مقدمه نویسنده دوم

کشف ناشناخته‌ها یکی از آمال و آرزوهای بشر است و در این رابطه تحقیقات در زمینه‌های مختلفی به راه افتاد تا بشر به حقایق برسد. انتشار نتایج تحقیقات خود یک علم است و برای به اشتراک‌گذاری نتایج باید به استانداردها و الگوهای علمی توجه کرد. در دهه اخیر پیشرفت‌های مهمی در این زمینه صورت گرفته است و نشر کوثر هم به همت افراد نخبه و با هدایت آقای دکتر سید محمد میری توانسته در عرصه ایران و جهان خدمات بسیاری را به محققین ارائه نماید. امروزه حرکت در مسیر درست علمی و همگام با جهان امکان‌پذیر است و پرهیز از بداخلاق‌ها در عرصه علمی و نشر امکان‌پذیر شد.

با تقدیم احترام
دکتر سید موید علویان

بهار ۱۳۹۹

معرفی و بررسی iThenticate برای کنترل سرقت ادبی در مقالات

اهمیت بررسی سرقت ادبی در مقالات

همزمان با رشد و افزایش ضریب نفوذ اینترنت، آنچه باید بیشتر از پیش مراقب آن بود عبارت است از: حفظ اصالت اثر. تصور گذشتگان از “دزد”، فردی بود با نقاب و چهره‌ای خشن و ترسناک. غافل از اینکه تصویر “دزد” امروزی شاید چندان هم تعجب ما را به خود جلب نکند. به‌ویژه اگر این دزدی از نوع “سرقت ادبی” باشد. استفاده از یک نرم‌افزار کنترل سرقت ادبی یا کنترل مشابهت متنی بهترین عامل پیشگیری از بروز سرقت علمی در مقالات دانشگاهی است. منظور از مشابهت متنی کپی‌کردن عین یک مطلب از یک منبع به طوری جملات یا پاراگراف‌هایی بیش از حد بزرگ و بدون تغییر در مقاله استفاده شده باشد.

اهمیت پیشگیری از سرقت ادبی در نمایه سازی

نمایه‌سازهای معتبر مجلات علمی در حال حاضر بررسی درخواست پذیرش مجلات را در دو بخش فنی و علمی انجام می‌دهند. این بررسی‌ها بعد از نمایه‌شدن مجله نیز استمرار دارد و یکی از مهمترین معیارها در ارزیابی کیفی مجلات میزان پایبندی ناشر مجله به رعایت اصول اخلاق در نشر است بررسی سرقت ادبی در متن مقالات از جمله ابتدایی‌ترین اقدامات در رعایت اصول اخلاق در نشر است.

سرقت ادبی یا پلاجیاریسم با مقایسه محتوای یک مقاله علمی با مقالات منتشر شده پیشین قابل بررسی است. در این میان آنچه که می‌تواند خیال یک نویسنده، سردبیر و یک ناشر را از کفایت بررسی آسوده کند؛ تعداد منابعی است که برای بررسی مشابهت‌ها در اختیار دارد. در حال حاضر جستجوی محتوا و بررسی مشابهت‌ها توسط نرم‌افزارهایی انجام می‌گیرد که به محتوای آنلاین مقالات منتشر شده پیشین (و بعضاً حتی مقالات در حال داوری) دسترسی دارند. این امکان برای یک نرم‌افزار به دست نمی‌آید مگر اینکه آن نرم‌افزار به بانک‌های اطلاعاتی معتبر علمی جهان دسترسی داشته باشد و امکان جست‌وجو و ارائه گزارش از آنها را داشته باشد. میزان اعتبار نتایج نرم‌افزار تا حد زیادی به این بستگی دارد که نرم‌افزار فوق به چه تعداد از منابع علمی دسترسی دارد.

Showing results 1-3 of 3 Title: Scientists behaving badly

[Advanced search >](#)

Show Context

Date - Most Recent 25 results per page

- 1. Scientists behaving badly**
Brian C. Martinson, Melissa S. Anderson, Raymond de Vries
Nature Digest **2**, 18-21 (August 2005) doi:10.1038/ndigest.2005.050818 Commentary
[Full Text](#) | [PDF](#) | [Rights and permissions](#) | [Save this link](#)
- 2. Scientists behaving badly**
Brian C. Martinson, Melissa S. Anderson, Raymond de Vries
Nature **435**, 737-738 (8 June 2005) doi:10.1038/435737a
[Full Text](#) | [PDF](#) | [Rights and permissions](#) | [Save this link](#)
- 3. Scientists behaving badly**
Jim Giles
Nature News (4 March 2004) doi:10.1038/news040301-9 News
[Full Text](#) | [Rights and permissions](#) | [Save this link](#)

Refine your search: Find in these journals

[Nature \(1\)](#)
[Nature Digest \(1\)](#)
[Nature News \(1\)](#)

[Search for in all journals](#)

Search in:

[PubMed](#)
[Google News](#)
[CrossRef Search](#)

nature products

تصویری از یک مورد Multiple Submissions و انتشار همزمان در سه مجله مختلف از ناشر Nature

بدون داشتن امکانات آنلاین و حرفه ای پیشگیری از سرقت ادبی، ناشرین تبدیل به بزرگترین اماکن فروش محصولات ادبی دزدی خواهند شد. لذا شایسته است تا ناشرین در قدم اول از صحت و سلامت مقالات ورودی سامیت شده مطمئن باشند.

وقتی مقالات برای مجله ارسال می شوند اولین گام پس از بررسی فنی اولیه در خصوص ساختار مقاله، بررسی درصد مشابهت مقاله ورودی با محتوای علمی منتشر شده تا به این لحظه است. پس از بررسی و تهیه گزارش مشابهت ها برای هر مقاله، لازم است گزارش نرم افزار، تحلیل شده و جهت تعیین استراتژی مناسب به نویسنده مقاله یا سردبیر مجله ارجاع داده شود. بدیهی است که مقالات با درصد بالای مشابهت امکان ورود به ادامه پروسه داوری در مجله را نخواهند داشت. بنابراین به پژوهشگران محترم نیز توصیه می شود تا پیش نویس مقالات خود را با یکی از نرم افزارهای مطمئن بررسی نمایند تا به این ترتیب فرایند داوری و بررسی مقاله خود را تسریع نمایند.

چرا iThenticate؟

در دنیا شرکتهای مختلفی اقدام به تولید و بهره برداری از این نرم افزارهای تشخیص سرقت

ادبی نموده اند که ما در این مقاله اقدام به معرفی معروفترین و جامعترین آنها یعنی نرم افزار iThenticate از شرکت Turnitin میپردازیم.

تعریف علمی پلاجیاریسم

پلاجیاریسم از دزدیدن ایده تا انتشار دوباره یک مقاله را شامل میشود.

- Take the ideas, writings, etc. from another and pass them off as one's own
- 'plagiarism ranges from the **unreferenced use** of others' published ideas...to **submission** under "new" authorship of a complete paper, sometimes in a different language.'

مصادیق Plagiarism

- استفاده از متون علمی دیگر نویسندگان بدون ذکر منبع از ایده و اثر انتشار یافته یا انتشار نیافته دیگران
- جدید جلوه دادن نظر یا ایده نویسنده دیگر به نام خود
- کپی کردن متون دیگر نویسندگان
- عدم قرار دادن نقل قول در Quotation mark
- عدم ذکر منبع بعد از Quotation mark
- تغییر در کلمات با حفظ ساختار مقاله اصلی بدون ذکر منبع
- کپی برداری در حجم زیاد (با ذکر منبع یا بدون ذکر منبع)
- چندین مقاله را Paraphrase میکند و به صورت یک مقاله ارائه میدهد

انواع پلاجیاریسم

برای قضاوت در مورد یک مشابهت متنی باید از جنبه های مختلفی وقوع مشابهت بررسی گردد. فقط با یک زاویه دید نمیتوان به کل موضوع اشراف پیدا نمود. لذا شایسته است تا سردبیر پس از بررسی همه جنبه های زیر قضاوت نماید. روش برخورد با دانشجوی خطا کار با استاد خاطی متفاوت است. همینطور روش تعامل با مشابهت متنی در بخش یافته های یک مقاله با بخش مقدمه متفاوت است. ما در این بخش قصد آموزش اخلاق در نشر را نداریم که خود بحث مفصلی می طلبد. اما به همین مقدار بسنده میکنیم که قضاوت سردبیر باید از مجموع بررسی های زیر صورت پذیرد:

- ❖ Extent
- ❖ Originality of copied material
- ❖ Position / context
- ❖ Referencing / attribution
- ❖ Intention
- ❖ Author seniority
- ❖ Language

Feature	Least severe type				Most severe type
Extent	A few words	A few sentences	Whole paragraph	Several paragraphs	Whole paper
Originality of copied material	Widely-used phrase / idea		Phrase / idea used by a small number of authors		Original phrase / idea
Position / context / type of material	Standard method		Describing another worker's findings		Data / findings
Referencing / attribution	Source fully and clearly referenced		Source partially / inaccurately referenced		Unreferenced
Intention	No intention to deceive				Intention to deceive

جدول روشهای برخورد با موارد پلاجیاریسم در مجله

روش برخورد با انواع پلاجیاریسم

برای برخورد با موارد پلاجیاریسم نمیتوان به یک قانون استناد نمود. قضاوت در مورد پلاجیاریسم با شخص سردبیر و برپایه موارد متعددی میباشد. روشهای تعامل با پلاجیاریسم اثبات شده یکی یا چند مورد از موارد زیر میباشد:

- آموزش نویسنده و تلاش برای رفع موارد مشابهت
- رد مقاله
- انتشار تصحیح نامه یا Correction
- بازپس گیری مقاله یا Retraction
- اطلاع رسانی به مقامات سازمانی مسوول نویسندهها

iThenticate چیست؟

نرم افزار iThenticate یکی از این نرم افزارهای معتبر است که توسط صدها ناشر جهان و به ویژه ناشران معظمی نظیر Elsevier, springer, nature, IEEE, Wiley Blackwell , Taylor & Francis, Oxford University Press و غیره استفاده می شود و امکان جست و جو در بین میلیاردها صفحه وب را دارد. iThenticate به سردبیران، نویسندگان و محققان کمک می کند تا با مقایسه نسخه های پیش نویس مقاله خود با صفحات وب از سوء رفتار در مورد سرقت ادبی مقالات علمی جلوگیری کنند. iThenticate یک سرویس پیشرو و یک نرم افزار حرفه ای تشخیص سرقت ادبی و پیشگیری

نمای کلی نرم افزار آنلاین iThenticate

از آن است که توسط ناشران علمی و گروه‌های پژوهشی در سراسر جهان پشتیبانی و استفاده می‌شود، به طوری که اطمینان لازم از اصالت پیش‌نویس مقاله را قبل از انتشار ایجاد می‌کند. با کمک این بانک اطلاعاتی گزارش دقیق درصد سرقت ادبی با ارایه مستندات کامل از منبع یا منابعی که کپی‌برداری از آنها صورت گرفته است، در زمانی کوتاه و در ابتدای ورود مقاله، پیش از بررسی مقاله توسط داور و سردبیر، توسط مدیر تولید مجله انجام می‌شود.

سرویس iThenticate خدمتی برای تشخیص پلاجیاریسم یا سرقت ادبی است که توسط شرکت iParadigms (از کالیفرنیا) از سال ۲۰۰۴ به ناشران، دانشگاه‌ها، انجمن‌های علمی، سازمان‌های دولتی و قضایی ارائه می‌شود.

به طور کلی هر نوشته علمی منتشر شده در وب به عنوان یک سند برای ارزیابی نوشته علمی در این سرویس مورد استفاده قرار می‌گیرد. روش تحلیل نوشته علمی وارد شده به این نرم‌افزار تحلیل کلمه به کلمه و متن به متن با سایر متون علمی است.

گزارش تحلیلی هر مقاله علمی با ذکر منبع و درصد تشابه با سایر منابع در اختیار کارشناس

مربوطه قرار می‌گیرد. از سال ۲۰۰۸ ترکیب مقالات علمی بانک CrossRef با این پایگاه سبب ایجاد پایگاه استنادی جدیدی به نام Crosscheck گردید که امکان جستجو در متون در حال داوری مقالات را نیز فراهم می‌نماید.

استفاده از این سرویس بسیار پیشرفته و قوی در سال‌های اخیر در کلیه دانشگاه‌های معتبر دنیا فراهم گردیده و محققین می‌توانند متون علمی خود را برای ارزیابی اولیه در این نرم‌افزار تست نمایند.

The screenshot displays the iThenticate interface. On the left, a document snippet is shown with several lines of text. On the right, a 'Match Overview' table lists eight matches with their respective word counts and percentages.

Document Snippet:

Distribution of pain severity in different stages of surgery was shown in table 3. All patients were evaluated for pain before entering the operating room, and their pain score was zero. None of the patients experienced very severe or extremely severe pain. We found that in the stage T2, number of patients in the no pain class significantly increased in either melatonin or acetaminophen groups compared to the control group ($P < 0.05$). In the rest of the stages, the distribution of painless subjects in the studied groups did not show any significant difference. Compared to control group, melatonin and acetaminophen groups were able to significantly reduce pain score during retrobulbar block ($P < 0.01$ and $P < 0.05$, respectively) (Fig 3). In respect to classification of pain score, no significant difference was found during surgery, at the end of surgery and in the recovery stages in all groups. The amount of additional fentanyl in the control group was $5.6 \pm 1.74 \mu\text{g}/\text{dl}$ and in acetaminophen and melatonin groups were $1.72 \pm 0.84 \mu\text{g}/\text{dl}$ and $1.27 \pm 0.72 \mu\text{g}/\text{dl}$, respectively. The amount of fentanyl in the melatonin group -but not acetaminophen group- decreased compared with the control group, significantly ($P < 0.05$). Only one patient showed complications in the melatonin group.

Match Overview Table:

Match ID	Source	Words	Percentage
1	Internet	52 words	2%
2	Internet	37 words	1%
3	Internet	18 words	1%
4	Crossref	17 words	1%
5	Internet	16 words	1%
6	Internet	15 words	1%
7	Internet	15 words	1%
8	Crossref	15 words	1%

یک نمونه از مقالاتی که در نرم افزار کنترل شده است:

مزایای iThenticate

با کمک این بانک اطلاعاتی گزارش دقیق درصد سرقت ادبی با ارایه مستندات کامل از منبعی که کپی برداری صورت گرفته است، در زمانی کوتاه و در ابتدای ورود مقاله انجام میشود.

استناد iThenticate به کدام منابع است؟

فهرست بزرگترین پایگاه‌های اطلاعاتی مورد استفاده iThenticate، برای مقایسه و تشخیص اقتباس از آثار ادبی، به شرح ذیل است:

EBSCO, CROSSREF, Science Direct, Oxford Nature, ISI Web of Sciences, PubMed, Cengage Learnomg, and more than 130 Library

مراحل کلی استفاده و بکارگیری iThenticate

- Upload فایل Word مقاله یا بارگذاری مستقیم متن در نرم‌افزار
- استخراج نتایج و ارائه درصد مشابهات توسط نرم‌افزار
- بررسی مشابهت متنی و موارد مشکوک به سرقت ادبی
- تصمیم‌گیری موارد مشکوک یا درصد بالا بر اساس قوانین اخلاق در نشر COPE

راهنمای کنترل مشابهت متنی

یکی از الزامات بسیار با اهمیت چاپ مقالات در مجلات علمی نداشتن تشابه متنی با سایر منابع انتشار یافته علمی اعم از مقالات، کتاب‌ها و منابع ارائه شده در کنفرانس‌ها است. کنترل تشابه متنی در مراحل مختلف انتشار یک مقاله اجتناب‌ناپذیر است؛ چرا که نویسنده ممکن است بنا به هر دلیلی تغییری در متون مقاله اعمال نماید که باعث افزایش درصد این تشابه شود. وب سایت iThenticate از جمله ابزارهای مورد استفاده در این راستا است.

خروجی نتیجه پردازش‌های انجام شده توسط نرم‌افزار را می‌توان به صورت PDF و همچنین فایل HTML دریافت کرد. درصد تشابه متنی در فایل پی‌دی‌اف به تفکیک منابع در انتهای فایل خروجی PDF و بالای صفحه در فایل HTML نمایش داده شده است (به راهنمای تصویری انتهای این متن رجوع کنید). در گزارش خروجی iThenticate، منابع شناسایی شده که دارای تشابه متنی هستند بر حسب میزان درصد تشابه به ترتیب فهرست می‌شوند. هر منبع معرفی شده توسط نرم‌افزار با یک رنگ خاص مشخص می‌شود و شماره منبع با یک شماره در بالای هر بخش که‌های لایت شده است، نیز اعلام می‌شود. با کلیک بر روی لینک ارائه شده هر منبع؛ حتی می‌توان به فایل منبع مورد نظر که در فضای اینترنت قرار دارد دسترسی یافت. این منابع می‌تواند شامل طیف وسیعی از مطالب از قبیل مقالات علمی، کتاب‌ها، گزارشات، حتی کتابچه خلاصه مقالات داخل کشور (به زبان انگلیسی)، و حتی صفحات اینترنتی همچون ویکی‌پدیا نیز باشد. به طور خلاصه باید گفت که در این فرآیند، تشابه متنی تقریباً با تمام صفحات اینترنتی و فایل‌های پی‌دی‌اف موجود در پایگاه اطلاعاتی iThenticate جستجو می‌شود.

منظور از مشابهت متنی کپی کردن عین یک مطلب از یک منبع بدون قرار دادن آن داخل علامت Quotation mark است به طوری که جملات یا پاراگراف‌هایی بیش از حد بزرگ و بدون تغییر (یا با تغییرات بی‌اثر) در مقاله استفاده شده باشد. منظور از تغییرات بی‌اثر می‌تواند به عنوان مثال استفاده از شکل نوشتاری اعداد به جای شکل ریاضی آنها، تغییراتی در حد کلمات اندک به خصوص اضافه کردن حروف اضافه، استفاده از املاهای غلط واژه‌ها برای جلوگیری از تشخیص توسط نرم‌افزار، و مثال‌هایی از این دست باشد. در کنترل مشابهت

متنی ارجاع دادن یا عدم ارجاع به مرجع اصلی که نویسنده استفاده کرده اهمیتی چندانی ندارد، چرا که نرم افزار iThenticate در تمام فایل های موجود در پایگاه اطلاعاتی خود جستجو کرده و مشابهت را با آن منبعی نشان می دهد که دارای بیشترین درصد تشابه با متن در حال بررسی است. به بیان دیگر یک جمله می تواند به اقسام مختلف در آثار علمی زیادی و با تغییرات جزئی استفاده شده باشد، در اینجا برای نرم افزار مهم نیست اولین بار در کدام مقاله آن جمله به کار رفته بلکه چیزی که اهمیت دارد این است که مقاله مورد بررسی با کدام اثر، بیشترین شباهت را دارد.

روند کنترل تشابه متنی با نرم افزار iThenticate

✓ باز کردن سایت <http://www.iThenticate.com> و وارد شدن به حساب کاربری و کلیک روی

Folders

✓ ابتدا برای یافتن مشابهت متنی قسمت های مربوط به عنوان، چکیده و body مقاله را (بدون فوت نوت ها، اسامی و افیلیشن نویسندگان، منابع، ضمیمه) کپی کرده و در نرم افزار iThenticate paste as plain text کنید. برای این کار به قسمت cut & paste در iThenticate رفته و در صفحه باز شده در قسمت مربوطه متن را وارد نمایید. سپس سایر فیلدها را به ترتیب زیر پر نمایید:

- ❖ Article title
- ❖ Author first name
- ❖ Author last name

- ✓ انجام پروسه توسط سایت و گزارش درصد تشابه متنی در صفحه اصلی به صورت خودکار
- ✓ کلیک بر روی درصد اعلام شده و باز شدن صفحه جدید برای مشاهده جزئیات
- ✓ سپس به قسمت Document viewer رفته و با انتخاب گزینه فیلتر از پایین صفحه منو تنظیمات مشاهده می شود. در این قسمت تنظیمات زیر وجود دارد:
  - ❖ **Exclude matches that are less than ( ) words**: قسمت های مشابه (از تمام منابع) با تعداد واژه کمتر از حدود تعریف شده توسط کاربر را در گزارش مشابهت متنی در نظر نمی گیرد. در این قسمت می توانید انتخاب کنید که چه تعداد کلمه تکراری در کنار هم بعنوان مشابهت در نظر گرفته شود. برای این قسمت به عنوان مثال می توانید به طور پیش فرض در تنظیمات نرم افزار عدد ۱۰ را انتخاب کنید.
  - ❖ **Exclude quotes**: در این قسمت می توانید انتخاب کنید که قسمت هایی که نویسنده به عنوان نقل قول وارد کرده است جزو موارد مشابهت باشد یا خیر.
  - ❖ **Exclude bibliography**: با انتخاب این قسمت فهرست از قسمت تشابه متنی حذف میشود

ولی از آنجا که بهتر است متن بدون رفرنس در نرم افزار آپلود شود در نتیجه این قسمت هم بدون به صورت پیش فرض بدون تیک باقی می ماند.

❖ گزینه Exclude small sources منابعی را که دارای مشابهت اندکی هستند از گزارش مشابهت متنی مستثنی می کند. میزان کوچک بودن منابع توسط کاربر تعریف می شود. تفاوت این گزینه با Exclude matches that are less than ( ) words در این است که در اینجا تنها منابعی که مشابهت اندکی دارند مستثنی می شود و قسمت های مشابه با تعداد واژه کم از سایر منابع (که در کل متن درصد تشابه بالایی دارد) همچنان نمایش داده می شود. ✓ بررسی فایل و قسمت های رنگی مشخص شده.

● اگر محدوده واژگان کنترل تشابه متون و سرقت علمی به طور اولیه ۱۰ واژه تعریف شود با انتخاب این محدوده نرم افزار iThenticate از های لایت کردن تشابهات متنی که تعداد واژگان متوالی آنها کمتر از این محدوده است خودداری می کند. پس از مشخص کردن محدوده (به عنوان مثال ۱۰ واژه) بایستی فایل را از ابتدا تا انتها مورد بررسی قرار داد تا مشخص شود که آیا تشابهات متنی در قطعات بزرگی از متن وجود دارد یا به صورت پراکنده و قطعات کوچک است و یا با تعداد آثار متعددی شباهت گزارش شده است. به عنوان مثال حتی اگر درصد تشابه کمتر از ۱۰ درصد بود ولی قسمت های های لایت شده پاراگراف های کاملی بودند که بدون هیچ تغییری از جای دیگری کپی شده اند، نوعی خطا محسوب می شود. لازم به ذکر است برخی مواقع تشابه مشخص شده توسط iThenticate مربوط به منابعی است که توسط خود نویسندگان در جایی دیگری چاپ شده و یا به عنوان مثال به صورت یک چکیده در یک کنفرانس ارائه شده اند.

✓ با کلیک بر روی گزینه text only report و ذخیره کردن فایل گزارش در قالب HTML و یا PDF می توانید فایل گزارش مشابهت متنی را دانلود کنید.

به عنوان یک نکته مهم، برای نمایش هر چه دقیق تر نتایج توسط نرم افزار تنها متون مفید مقاله را با نرم افزار مورد بررسی قرار دهید. یعنی بخش هایی مانند تشکر و قدردانی را می توانید از ابتدا بارگذاری نکنید یا بخش منابع را پس بارگذاری فایل یا متن از گزارش نهایی مستثنی کنید. ● شایان ذکر است در صورتی که نویسنده متنی را از جایی برداشته و داخل علامت گیومه و به صورت نقل قول قرار دهد، به عنوان تشابه متنی در نظر گرفته نمی شود.

هنگام بارگذاری فایل، بایستی یک فرم تکمیل شود و در چهارچوب همان فرم، فایل مقاله نیز بارگذاری می شود. فرم مذکور دارای سه بخش برای دریافت اطلاعات است که به ترتیب عبارتند از عنوان مقاله، نام کوچک نویسنده اول و نام خانوادگی نویسنده اول. برای اینکه بتوانیم یک مقاله را در آینده براحتی ردیابی کنیم، این فرم بایستی به طور کامل تکمیل شود. بدین ترتیب این اطلاعات در سوابق موجود در نرم افزار ثبت شده و در آینده می توانند مورد استفاده قرار بگیرند.

1. برای مشاهده صفحه آپلود فایل (درج متن) روی Folders کلیک کنید

2. برای آپلود فایل روی Cut & Paste کلیک کنید

2. برای افزودن فولدر اینجا را کلیک کنید

فولدرهای اضافه شده توسط کاربر:

کاربر می تواند تمام فایل ها را داخل یک فولدر آپلود و با چند فولدر برای خود بسازد و در هر فولدر گزینه های مختلفی را برای نحوه نمایش گزارش مشابهت متنی به صورت پیش فرض انتخاب کند.

تذکر: با قرار دادن گزینه های پیش فرض روی مقادیر خاص، میزان مشابهت تمامی متونی که از آن پس آپلود شوند بر اساس آن پیش فرض ها تعیین می شود.

البته پیش فرض ها، پس از تهیه شدن گزارش مشابهت متنی به صورت دستی برای هر مقاله قابلیت تعیین شدن دارد

گزارش مشابهت متنی فایل های آپلود شده در این محل نمایش داده می شود. اعداد سمت راست دهنده میزان شباهت متنی بر حسب درصد است

راهنمای تصویری کار با نرم افزار iThenticate

درصد مشابهت متنی 58%

پیش فرض های گزارش تهیه شده

این گزارش با مستثنی کردن مشابهت کمتر از 10 درصد و از 3013 منبع فایل خام 67 مورد مشابهت 16 تعداد منابع دارای شباهت 3013 تعداد واره فایل خام 67

این منبع با 963 واره بیشترین مشابهت را از 58٪ کل به خود اختصاص داده است

تغییر وضعیت نمایش گزارش مشابهت متنی به حالت HTML

اینکون view/edit filters and settings برای تغییر دستی مشخصات پیش فرض گزارش

تغییر وضعیت نمایش گزارش مشابهت متنی به صورت فایل PDF

تغییر وضعیت نمایش گزارش مشابهت متنی به حالت Document viewer

تغییر وضعیت نمایش گزارش مشابهت متنی به حالت HTML

اینکون view/edit filters and settings برای تغییر دستی مشخصات پیش فرض گزارش

تغییر وضعیت نمایش گزارش مشابهت متنی به صورت فایل PDF

تغییر وضعیت نمایش گزارش مشابهت متنی به حالت Document viewer

The screenshot shows the iThenticate Professional Plagiarism Prevention software interface. At the top, a box states: "تعداد منابع دارای شباهت 16، تعداد موارد مشابهت 67، تعداد واژه قابل خام 3013". To the right, a "Similarity Index" box shows "58%". A callout box above it says: "پیش فرض های گزارش تهیه شده با امکان تنظیم دستی". Below the main interface, a box says: "تغییر وضعیت نمایش گزارش مشابهت متنی به حالت Document viewer". Another box on the right says: "آیکون های تهیه خروجی از گزارش مشابهت متنی به صورت فایل HTML و پرینت". A large box on the left contains the text: "نمایش گزارش مشابهت متنی در وضعیت HTML" and "متون دارای مشابهت داخل کادرها نمایش داده شده و اعداد کنار کادرها متناظر با منابع فهرست شده در سمت راست هستند". The main interface displays a list of sources with their similarity percentages and word counts.

Rank	Similarity	Words	Source
1	32%	963 words	Internet from 15-Jun-2016 12:00AM www.ip-srlm.com
2	5%	166 words	Internet from 29-May-2016 12:00AM www.diagnosticsmag.com
3	5%	141 words	On-scene of pubs.rsos.royalsocietypublishing.org/journal/rsos/160202
4	3%	95 words	Internet from 11-Jan-2017 12:03AM www.enfa.org
5	2%	75 words	Internet from 15-Oct-2009 12:03AM www.mh.ohio.edu
6	2%	49 words	Internet from 03-Apr-2015 12:03AM care.diabetessummary.org
7	1%	45 words	Internet from 24-Jan-2017 12:03AM

منابع فصل دوم

- 1) https://publicationethics.org/files/COPE_plagiarism_discussion_%20doc_26%20Apr%2011.pdf
- 2) <https://publicationethics.org/resources/flowcharts>
- 3) <http://kowsarpub.com/en/index.php/academy/workshops/199-workshops/195-plagiarism>
- 4) <https://www.pspconsulting.org/>

اهمیت منابع در مقالات

مهمترین جزء یک مقاله در نشر، منابع آن میباشند. منابع پایه اصلی Scientometrics و سنجش مقاله محسوب میگردند. یک مقاله بدون منبع دارای لینک عملاً موجب مرگ مقاله پس از انتشار میباید. ناشرین بیشترین تلاش و سرمایه گذاری را بر روی منابع مقالات خود انجام میدهند. متأسفانه روشهای صحیح منبع نویسی در اکثر مجلات کشور رعایت نمیشود و این یعنی به هدر رفتن همه آن مقالاتی که بدون رعایت اصول صحیح منبع نویسی منتشر میشوند. قدم اول در افزایش ارجاعات به مقالات و همچنین افزایش نفوذ (Impact Factor) مجلات کشور رعایت الگوی صحیح منبع نویسی میباید که باید توسط هر مجله انجام شود.

References: (30)

1. Kojima M, Hosoda H, Date Y, Nakazato M, Matsuo H, Kangawa K. Ghrelin is a growth-hormone-releasing acylated peptide from stomach. *Nature*. 1999;402(6762):656-60. [PubMed][DOI: 10.1038/45230]
2. Gnanapavan S, Kola B, Bustin SA, Morris DG, McGee P, Fairclough P, et al. The tissue distribution of the mRNA of ghrelin and subtypes of its receptor, GHS-R, in humans. *J Clin Endocrinol Metab*. 2002;87(6):2988. [PubMed][DOI: 10.1210/jc.87.6.2988]
3. Klok MD, Jakobsdottir S, Drent ML. The role of leptin and ghrelin in the regulation of food intake and body weight in humans: a review. *Obes Rev*. 2007;8(1):21-34. [PubMed][DOI: 10.1111/j.1467-789X.2006.00270.x]
4. Kraemer RR, Castracane VD. Exercise and humoral mediators of peripheral energy balance: ghrelin and adiponectin. *Exp Biol Med* (Maywood). 2007;232(2):184-94. [PubMed]
5. van der Lely AJ, Tschoop M, Heiman ML, Ghigo E. Biological, physiological, pathophysiological, and pharmacological aspects of ghrelin. *Endocr Rev*. 2004;25(3):426-57. [PubMed][DOI: 10.1210/er.2002-0029]
6. Guo ZF, Zheng X, Qin YW, Hu JQ, Chen SP, Zhang Z. Circulating preprandial ghrelin to obestatin ratio is increased in human obesity. *J Clin Endocrinol Metab*. 2007;92(5):1875-80. [PubMed][DOI: 10.1210/jc.2006-2306]
7. Zhang JV, Ren PG, Avsian-Kretchmer O, Luo CW, Rauch R, Klein C, et al. Obestatin, a peptide encoded by the ghrelin gene, opposes ghrelin's effects on food intake. *Science*. 2005;310(5750):996-9. [PubMed][DOI: 10.1126/science.1117255]
8. Lagaud GJ, Young A, Acena A, Morton MF, Barrett TD, Shankley NP. Obestatin reduces food intake and suppresses body weight gain in rodents. *Biochem Biophys Res Commun*. 2007;357(1):264-9. [PubMed][DOI: 10.1016/j.bbrc.2007.03.138]
9. Green BD, Irwin N, Flatt PR. Direct and indirect effects of obestatin peptides on food intake and the regulation of glucose homeostasis and insulin secretion in mice. *Peptides*. 2007;28(5):981-7. [PubMed][DOI: 10.1016/j.peptides.2007.02.003]
10. Nogueiras R, Pfluger P, Tovar S, Arnold M, Mitchell S, Morris A, et al. Effects of obestatin on energy balance and growth hormone secretion in rodents. *Endocrinology*. 2007;148(1):21-6. [PubMed][DOI: 10.1210/en.2006-0915]
11. Leidy HJ, Gardner JK, Frye BR, Snook ML, Schuchert MK, Richard EL, et al. Circulating ghrelin is sensitive to changes in body weight during a diet and exercise program in normal-weight young women. *J Clin Endocrinol Metab*. 2004;89(6):2659-64. [PubMed][DOI: 10.1210/jc.2003-031471]
12. Erdmann J, Tahbaz R, Lippel F, Wagenpfeil S, Schusdzlarra V. Plasma ghrelin levels during exercise - effects of intensity and duration. *Regul Pept*. 2007;143(1-3):127-35. [PubMed][DOI: 10.1016/j.regpep.2007.05.002]

نمونه ای از منابع دارای لینک در مقالات منتشره از انتشارات کوثر

DOI چیست؟

شناسه DOI یا Digital Object Identifier، یک شناسه دیجیتال است که همانند اثر انگشت برای هر مقاله بی‌همتا است. این کد همانند بارکد برای شناسایی محصولات آنلاین بکار برده می‌شود. کد DOI رشته‌ای از اعداد است که بطور انحصاری، به نوشته‌های منتشر شده در اینترنت که حائز شرایط استاندارد نشر هستند، تعلق می‌گیرد. این کد، به طور همیشگی، به لینک اینترنتی دائمی متصل است و به این ترتیب موجب تجمیع ترافیک مقاله و افزایش ارجاعات و متعاقب آن Impact Factor مجله می‌شود.

چرا ناشرین به DOI نیاز دارند؟

- ☐ To get persistent identifiers for their content
- ☐ To drive more traffic to their content
- ☐ To turn references into hyperlinks
- ☐ To pull in Cited-by links (who cites this?)
- ☐ Participate in other collaborative services (CrossCheck, CrossMark)

اجزای DOI

این کد دارای سه بخش استاندارد است که به ترتیب بیانگر محل ذخیره همه مقالات، کد ناشر و کد مجله و مقاله مربوطه است.

The DOI syntax is a NISO standard

<http://dx.doi.org/10.1006/jmbi.1995.0238>

DOI Directory

Prefix

Suffix

Prefix:

- Assigned to members
- Format is 10.XXXX
- Identifies who initially created the DOI
- Prefix does not identify the current owner of the DOI

Suffix:

- Unique within a prefix - a DOI can only be assigned to one item
- Consistent
- Logical
- Easily documented
- Readily implemented

Effects of Suppository Acetaminophen, Bupivacaine Wound Infiltration, and Caudal Block With Bupivacaine on Postoperative Pain in Pediatric Inguinal Herniorrhaphy

Article information:		This Article
Group: 2012	Type: Original Article	▶ Abstract
Subgroup: Volume 1, Issue 4, Spring	Start Page: 243	▶ Full Text (HTML) FREE
Date: April 2012	End Page: 247	▶ Full Text (PDF) FREE
		▶ [XML]

Authors:
Seyed Abbas Hosseini Jahromi Department of Anesthesiology, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Rajaee Hospital, Qazvin, Iran
Sadegh Sadeghi poor Department of Surgery, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran
Seyedeh Masoumeh Hosseini Valami Department of Anesthesiology, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Rajaee Hospital, Qazvin, Iran
Amir Javadi Department of Social Medicine, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

Correspondence:
Seyedeh Masoumeh Hosseini Valami
Affiliation: Department of Anesthesiology, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Rajaee Hospital
City, Province: Qazvin,
Country: Iran
Tel: +98-283225900

نمونه یک DOI در مجلات تحت پوشش انتشارات کوثر

← کاربرد DOI

DOI، ضریب نفوذ (IF) مجله را حداقل ۳۰٪ افزایش می‌دهد. بدون DOI یک عنوان مجله به

شکل‌های نوشتاری متفاوت ممکن است به کار برده شود؛ مثلاً ممکن است نویسندگان موارد زیر را به جای عنوان اصلی ماهنامه هپاتیت به کار گیرند:

- ❑ Hepat Mon
- ❑ Hep Mon
- ❑ Hepmon
- ❑ Hepatitis Monthly

به بیانی دیگر، این کدها، همچون کد ملی، مانع از گم شدن (missing) مقاله یا مجله شما می‌شود. DOI جایگاه واقعی دانشگاه در رتبه‌بندی بین‌المللی را دستکم ۳۶٪ افزایش می‌دهد: لینک‌های شکسته همواره بزرگترین عامل شکست علم‌سنجی به شمار می‌روند. حل معضل لینک‌های شکسته تنها با DOI امکان‌پذیر است. DOI، در حقیقت اثر انگشت مقاله یا نوشته آنلاین شماست. DOI، یعنی پیوستن به میلیون‌ها لینک علمی دیگر دنیا.

چرا DOI مهم است؟

DOI برای حل مشکل قدیمی لینک‌های شکسته ایجاد شده است. لینک‌های شکسته بزرگترین مشکل در صنعت نشر آنلاین محسوب می‌شوند. عناوین از یک ناشر به یک ناشر دیگر حرکت میکنند در حالیکه ناشرین به فکر اهمیت محتویات نشر قبلی نیستند. لینک دایم فناپذیر موجب باقی ماندن زنجیره نشر میشود.

نداشتن دی او آی باعث پاره شدن زنجیره نشر مقاله میشود

فواید عملیاتی DOI در مجلات ایرانی

- ❑ استاندارد سازی و بازنویسی کلیه منابع مقالات منتشر شده در مجلات علوم پزشکی کشور
- ❑ ارائه DOI به کلیه مقالات منتشر شده و همچنین به مجلات کشور

- رایبه یک الگوی واحد برای به نظم درآوردن منابع مقالات از طریق سیستم CrossRef و Cited-by Linking
- آموزش کلیه ویراستاران فنی در مجلات کشور و توانمند سازی آنها برای بازنویسی کلیه منابع در نرم افزار EndNote
- افزایش ارجاع به مقالات ایرانی با کمک DOI که خود منجر به افزایش شانس نمایه شدن مجلات کشور در نمایه سازهای بین المللی مانند ISI و PubMed میشود.
- افزایش IF مجلات کشور که در ISI نمایه هستند
- افزایش H-index نویسندگان ایرانی
- تشکیل کارگروه برای نوشتن مقالات مروری مشترک بین مجلات کشور برای افزایش IF مجلات ایرانی

◀ DOI راه حل رفع نگرانی علم سنجی واقعی در مجلات

- روسای دانشگاهها نگران ارتقاء جایگاه علمی دانشگاه در علم سنجی هستند؟؟؟
  - سردبیران مجلات نگرانند زیرا پس از کوچکترین تغییر در دامنه یا هاست یا ناشر مجله، خوانندگان خود را از دست بدهند؟؟؟
  - مسوولین IT دانشگاهها نگران از بین رفتن بازدیدکنندگان به سایت رسمی دانشگاه میباشند؟؟؟
- راه حل چیست؟ داشتن یک لینک فناپذیر و شماره پذیر برای مقالات شما با کمک DOI است.

Journal	# DOIs	Last Crawl Date
Anesthesiology and Pain Medicine	67	2011-11-05
Archieve of Tauma Research	11	
Hepatitis Monthly	128	
International Cardiovascular Research Journal	9	
International Journal of Endocrinology and Metabolism	49	2012-04-08
Iranian Journal of Radiology	25	2012-06-05
Iranian Red Crescent Medical Journal	17	2012-06-07
Journal of Health Scope	10	
Journal of Minimally Invasive Surgical Sciences	9	
Journal of Nephropathology	12	
Nephro-Urology Monthly	40	
Trauma Monthly	30	
International Journal high risk behaviors & addiction	9	
Jundishapur Journal of Natural Pharmaceutical Products	8	
Kozminski University	1	3

نمونه از دپوزیتورهای رسمی DOI در کراسرف

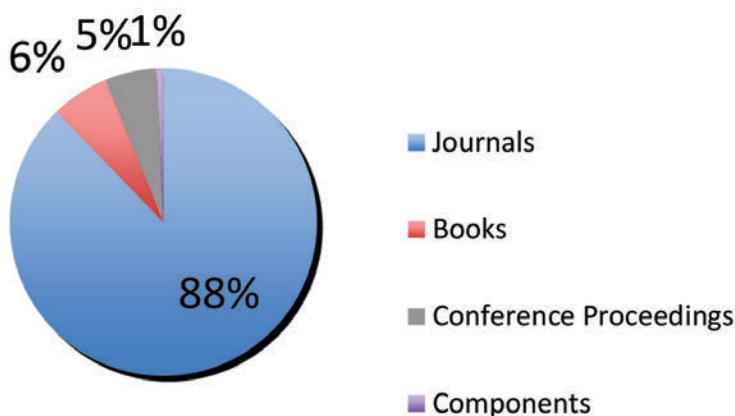
نقش شناسه دیجیتال DOI در پیشگیری از به سرقت علمی و سواستفاده‌های علمی

شناسه DOI یک کد منحصر به فرد جهت ثبت یک نوشته موجود در وب است که به نوعی کد شناسایی و ثبت اثر نیز محسوب می‌گردد. در صورتی که نوشته علمی یا مطلب منتشر شده در وب دارای کد DOI باشد، درصد سرقت آن نوشته به صفر نزدیک می‌شود زیرا به محض استفاده از بخشی یا تمام نوشته دارای DOI در یک جای دیگر وب شما می‌توانید به راحتی از این اقدام مطلع شده و از طریق مراجع ذیصلاح پیگیری خود را انجام دهید. لازم به توضیح است که مقالات علمی داوری شده در مجلات علمی در معرض بیشترین خطر برای سواستفاده‌های علمی قرار دارند و متأسفانه اکثریت مجلات ایرانی از داشتن این کد استاندارد بی‌بهره می‌باشند. پس ضروری است مراقب حقوق مادی و معنوی مقالات در زمان ثبت DOI باشیم.

مراحل استفاده و بکارگیری DOI

DOI توسط نماینده اصلی شرکت CrossRef به مقالات تعلق می‌گیرد. اولین قدم برای دریافت DOI، داشتن لینک دائمی و شماره‌پذیر برای مقالات است.

- برای این منظور باید به خانواده CrossRef بپیوندید.
- مقاله را به‌طور HTML full text آنلاین منتشر کنید.
- کلیه منابع موجود در مقاله را با استاندارد درخواستی CrossRef بازنویسی کنید.
- Metadata مربوط به هر مقاله را با فرمت XML درخواستی CrossRef ارسال کنید.
- پس از ارایه درخواست، DOI مربوطه اخذ می‌شود.
- DOI مربوطه باید در وب سایت در اختیار خوانندگان قرار گیرد.
- لازم است منابع بازنویسی شده و استاندارد در صفحه مربوطه در اختیار عموم قرار گیرد.

چه مطالبی توسط DOI پوشش داده میشود؟

مجلات با ۸۸ درصد و در درجه بعدی کتب با ۶٪ دو شی اصلی پوشش داده شده توسط DOI در دنیا محسوب میشوند.

مزایای DOI

DOI می‌تواند بعنوان لینکی ثابت و فناپذیر، کلیه ارجاعات و بازدهی‌های مربوط به مقالات را تحت کنترل آورده و از هدر رفتن ارجاعات جلوگیری کند. از آنجا که DOI از قابلیت تعریف تحت وب برخوردار است، می‌تواند کلیه خطاهای انسانی مربوط به نگارش منابع را حذف نموده و موجب تجمیع ارجاعات گردد.

● نقش مثبت در افزایش ضریب نفوذ مجلات و ارتقا جایگاه علمی دانشگاهها: DOI تنها یک کد استاندارد برای افزایش کیفیت و کمیت مقالات نیست. به کمک این ابزار میتوان رتبه واقعی علمی دانشگاهها را در سایتهای معتبر تا چند پله افزایش داد. تحریمها نمیتواند موجب عدم دسترسی مجلات ایرانی به این ابزار مهم شوند. نوشتار حاضر به بررسی دو رویداد واقعی در ایران میپردازد.

● داشتن شناسه دائمی در همه مقالات

● جذب ترافیک بیشتر و موثرتر به مقالات

● تبدیل منابع به Back-link

● جلوگیری از خطاهای انسانی یا ماشینی در نگارش منبع یا Reference

● شمارش واقعی تعداد ارجاعات به مقالات و متعاقب آن محاسبه واقعی قدرت نفوذ یا Impact Factor برای مجلات

● ارتقا شاخص واقعی علم سنجی (scientometrics) محققین و مالکین حقوقی مقالات همانند دانشگاهها

● DOI ترافیک بیشتری را به سمت مقالات جذب می‌کند.

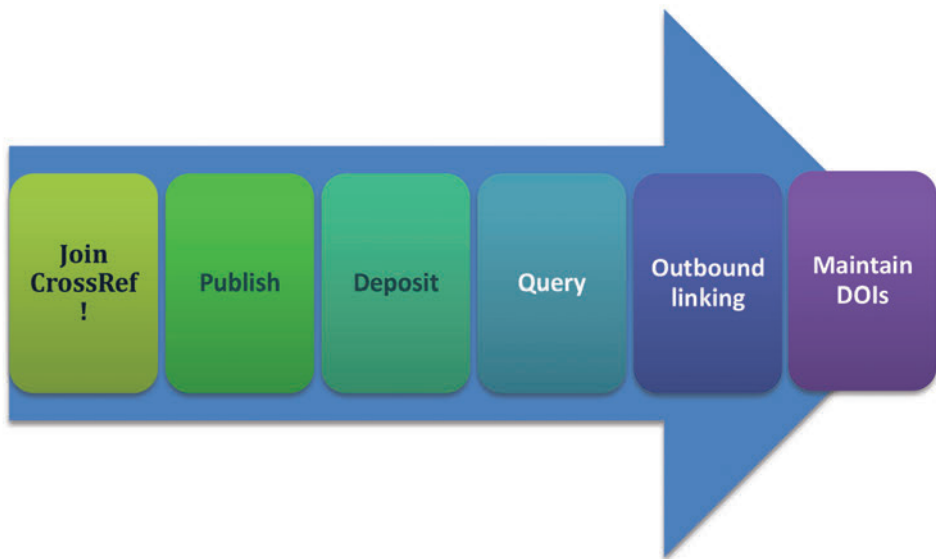
● برای جذب Cited-by در منابع، داشتن DOI ضروری است.

● DOI امکان مشارکت بیشتر با علم روز و همچنین دیگر مقالات را فراهم می‌آورد.

چگونه به DOI مجهز شویم؟

DOI محصول انجمن بین‌المللی DOI است که از سوی این انجمن به هر مطلب آنلاین تعلق می‌گیرد. برای خرید و استفاده از DOI باید به یکی از نمایندگان آن مراجعه نمود. شرکت CrossRef یکی از بزرگترین نمایندگان فروش (Reseller) این انجمن می‌باشد.

مراحل استقرار DOI

Software developed by atypon

Home Users **Submissions** Queries Reports Metadata Admin

Administration **Upload** Show System Queue Download Metadata

Please enter the file name, area and type of the submission you wish to upload

FileName:

Area: Live Test

Type: Metadata Query DOI Query DOI References / Resources

DOI Transfer (ownership or title) Handle Synch.

پنل کاربری در پورتال CrossRef

➤ روش استقرار DOI در یک مجله

پس از عضویت رسمی در کراسرف، ناشر اقدام به دپوزیت آنلاین و ارسال کویری به دیتابانک کراسرف میکند. نتیجه برگشتی از کراسرف در سایت ناشر به نمایش گذاشته میشود. در هر لحظه کلیه محتویات XML کراسرف بین ناشر و دیتابانک اصلی DOI در حال سینک و هماهنگی میباشند.

➤ پنل کاربری در پرتال CrossRef

نمایی ساده از پنل کاربری کراسرف ویژه اعضا رسمی آن که باید در اختیار ناشر و مجله قرار گیرد.

➤ گروه‌های ارایه دهنده خدمات DOI

تمامی ناشران بزرگ، از جمله Elsevier, Wiley Blackwell, Nature و بیش از ۱۷۰۰ ناشر دیگر در سراسر دنیا از این سرویس برای مقالات مجلات خود استفاده می‌کنند. امروزه داشتن این کد برای مقالات به یک ضرورت تبدیل شده است. انتشارات کوثر نیز امکان استفاده از این سرویس را برای مجلات خود فراهم کرده است.

➤ ضرورت ثبت DOI توسط ناشر

عامل ثبت DOI باید ناشر واقعی مجله باشد و نه موسسات متفرقه! این شناسه همانند کد ملی و یا شناسنامه مقاله محسوب می‌گردد. همانگونه که تهیه شناسنامه از افراد و یا موسسات متفرقه، غیرقانونی بوده و موجب تضییع حقوق یک فرد میشود، عدم دقت در ثبت DOI نیز زیانهای جبران ناپذیری را برای مالکین مجله به همراه خواهد داشت. این شناسه می‌بایست توسط ناشر واقعی یک مجله ثبت و در اختیار مجله قرار گیرد. ناشر واقعی مجله در صفحه شناسنامه مجله معرفی شده است. متأسفانه و به ویژه در سالیان اخیر، افراد و موسسات غیرمجاز به عنوان یک واسطه عامل ثبت کد DOI برای هزاران مقاله در مجلات ایرانی شده‌اند. به عنوان مثال اگر ناشر یک مجله "دانشگاه تهران" است، DOI های آن مجله از یک موسسه غیرمجاز و منحل شده دیگری با نام XX تهیه و با دو واسطه به مجله ارایه شده است. بنابراین، باید به یاد داشته باشیم که DOI کد ثبتی و رسمی مقاله است: در ثبت آن دقت کنیم.

مضرات این نوع خرید با واسطه DOI عبارتند از:

- عدم ثبت توسط ناشر واقعی مجله

- مالکیت مادی و معنوی مقاله به نام ناشر غیر مجاز (به نام XX)
- عدم به روزرسانی تغییرات مقاله پس از انتشار
- ثبت دستی یا Manual اطلاعات متادیتای مقاله
- عدم دسترسی به خدمات ارزش افزوده DOI شامل کراس چک، کراس مارک، Cited-by و غیره.
- عدم انتقال صحیح مالکیت مقاله پس از هر نوع تغییرات
- عدم اطلاع از گزارشات روزانه ارجاعات در مقاله
- شایان ذکر است، با توجه به ۷ کاراکتر اول در DOI به عنوان کد ناشر می‌توان متوجه نام ناشر شد.

❖ DOI فقط خرید یک کد نیست!

چندی است که DOI به عنوان یکی از ابزارهای انتشار دیجیتال مورد توجه مجلات ایرانی قرار گرفته است. در دنیا بیش از ده توزیع کننده رسمی DOI وجود دارد که شرکت CrossRef یکی از مهمترین ارابه دهندگان این سرویس است. هدف از این بخش بررسی معایب و تهدیداتی است که عدم شناخت صحیح و عدم به کارگیری صحیح این کد می‌تواند برای مجله و ناشر آن ایجاد نماید.

شناسه DOI همانند شناسنامه یک مقاله است. آیا میتوان شناسنامه را از جاعلین و یا افراد غیر مجاز و غیر از ناشرین مجاز خرید؟ DOI باید در مجلات به صورت اتوماتیک و با ابزار XML Metadata اخذ شود.

ممکن است برخی افراد یا شرکت‌ها با تبلیغات فراوان، مدعی فروش DOI به صورت تکی و با ارابه فرم‌های دستنویس (یا فایل Word) باشند. روال این مجموعه‌های غیر حرفه‌ای ثبت درخواست یک مجله در یک فایل Word یا Excel و سپس ارابه کد DOI در قبال دریافت مبالغی است. اما واقعیت چیست؟

با استناد به سایت CrossRef می‌توان دریافت که دو روش دستی (manual) و دایمی (bulk) برای دریافت DOI وجود دارد. روش تکی از طریق یک فرم آنلاین و با پر کردن اطلاعات اولیه مقاله انجام می‌شود. (Manual Registration) طبق اظهار رسمی سایت مربوط این روش به هیچ عنوان برای مجلاتی که به صورت حرفه‌ای در حال انتشار مقالات خود هستند، نباید استفاده شود. مجلات باید به روش Bulk Registration و از طریق XML Metadata اقدام به ثبت و دریافت DOI نمایند. در این صورت دیتاهای به روز یک مقاله استفاده می‌شود.

چرا نباید از روش ثبت نام دستی برای دریافت DOI در مجلات استفاده نمود؟

- این روش برای کاربران مبتدی و برای ثبت یک عکس یا مورد جدول خاص یا یک اثر تکی دیجیتال استفاده می‌شود.
- از این روش به هیچ عنوان نمی‌توان برای ثبت منابع یک مقاله استفاده نمود. منابع یک مقاله باید در قالب فایل XML موجود باشند. مهمترین دلیل اصلی ثبت DOI برای یک مقاله، شرکت آن مقاله در سابقه ارجاعات منتشر شده است. بنابراین، بدون ثبت منابع روش دستی هدف اصلی DOI که ثبت و پیگیری ارجاعات می‌باشد، از بین خواهد رفت.
- اعتماد به افراد یا گروه‌های غیر ناشر و یا واسطین دست چندم ناشرین کشورهایمانند کرواسی که در اصطلاح به آنها "عاملین یک بار مصرف" اطلاق می‌شود، موجب ثبت دائمی مقالات به نام ناشری می‌شود که دیگر نمی‌توان پیگیری بعدی نمود و فی الواقع مقاله ثبت شده دیگر قابلیت تغییر ناشر یا پیگیری بعدی نخواهد داشت.
- مزیت اصلی DOI ارایه امکان Cited-by می‌باشد که در روش دستی این مزیت وجود نخواهد داشت.
- قابلیت Update کردن اطلاعات مقاله در روش دستی وجود ندارد. یعنی اگر به هر دلیلی نیاز به تغییر هر قسمت از عنوان و یا نویسندگان در آینده ایجاد شود به دلیل ماهیت مستقل ثبت دستی دیگر امکان تغییر و یا آپدیت وجود نخواهد داشت.
- گزارشات فصلی DOI که در حالت دستی و با چند واسطه به دست مجلات که صاحب مقاله هستند، نمی‌رسد. گزارش خطا یا Failure Rate در هر سه ماه یکبار توسط ارایه دهنده اصلی DOI به هر Repository اعلام می‌شود. در صورتی که ۳ فصل متوالی درصد Failure یک پایگاه بیشتر از حد استاندارد باشد، منجر به ابطال DOI ها و خروج از پایگاه CrossRef خواهد شد.

توصیه های ایمنی برای سردبیران مجلات در مورد DOI

به سردبیران توصیه می‌شود:

- DOI در مجلات تنها از طریق XML Metadata و به صورت اتوماتیک ثبت شوند. در حال حاضر سیستم OJS یا Open Journal System به صورت پیش فرض این قابلیت را ندارد. البته می‌توان از افزونه‌های نصبی آن بهره برد که این کار نیازمند طراحی و توسعه توسط تیم مسلط به نرم افزار است.
- DOI سند مالکیت و یا کد ملی و یا شناسنامه مقاله شماسست. DOI مالکیت مادی و معنوی مقاله شما را مشخص می‌کند. پس گرفتن مالکیت مقالات پس از ثبت اولیه دیگر توسط

مجله میسر نمی‌باشد و در صورتی که آن فرد یا گروه ملزم به امانت داری نباشند و یا قرارداد رسمی منعقد نشده باشد، نمی‌توان آن را پس گرفت.

● قابلیت ارتباط خودکار Metadata با پایگاه اصلی DOI موجب به روز رسانی خودکار تمام تغییرات مقاله خواهد شد. این قابلیت برای مقالات مجلات مهم و حیاتی است. از این قابلیت مهم چشم‌پوشی نکنید.

● رفع ایراد هر DOI تنها با استناد به بررسی گزارشات آماری ارایه شده در سایت اصلی ثبت آن است. DOI تنها یک کد یک بار مصرف و یا یک ابزار یک کاره نیست که آن را به راحتی از بازار بخریم و نیاز به پشتیبانی و به روز رسانی نداشته باشد. مراقب باشیم.

DOI

DOI: 10.5812/aapmed.1511

for journals, books, articles, proceedings

◀ یک نمونه از XML اختصاصی کراس‌رف

برای هر مقاله یک XML با فرمت اختصاصی کراس‌رف بصورت اتوماتیک تولید میشود که باید به کراس‌رف ارسال شود. مورد زیر یک مثال است.

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<doi_batch_diagnostic status="completed" sp="ds4.crossref.org">
  <submission_id>1471532004</submission_id>
  <batch_id>10.5812/ijpbs.13c7aa23321a7856b66b7517e361acb6ac5767c9</batch_id>
  <record_diagnostic status="Success">
    <doi>10.5812/ijpbs</doi>
    <msg>Successfully updated in handle</msg>
  </record_diagnostic>
  <record_diagnostic status="Success">
    <doi>10.5812/ijpbs.96051</doi>
    <msg>Successfully added</msg>
  < Citations Diagnostic >
    < citation key="key-A96051REF1-1" status="resolved_reference">10.1016/S0140-
6736(15)00234-2</citation>
    < citation key="key-A96051REF2-2" status="resolved_reference">10.1016/S0140-
6736(12)60913-1</citation>
    < citation key="key-A96051REF3-3" status="resolved_
reference">10.3109/15622975.2014.1000374</citation>
    < citation key="key-A96051REF8-8" status="resolved_
reference">10.1080/13811118.2013.803445</citation>
    < citation key="key-A96051REF9-9" status="resolved_reference">10.1016/S0140-
6736(15)01296-9</citation>
    < citation key="key-A96051REF11-11" status="resolved_reference">10.1016/j.
psychres.2017.06.078</citation>
    < citation key="key-A96051REF12-12" status="resolved_
reference">10.1080/13811118.2016.1259596</citation>
    < citation key="key-A96051REF20-20" status="resolved_reference">10.1002/casp.2351</
citation>
    < citation key="key-A96051REF10-10" status="resolved_reference">10.5055/
ajdm.2008.0007</citation>
    < citation key="key-A96051REF32-32" status="stored_query"></citation>
  </ Citations Diagnostic >
</record_diagnostic>
<batch_data>
  <record_count>2</record_count>
  <success_count>2</success_count>
  <warning_count>0</warning_count>
  <failure_count>0</failure_count>
</batch_data/>
<doi_batch_diagnostic/>
```

چگونه میتوان از این سرویس در مجله خود استفاده نمود؟

- به خانواده CrossRef پیوندید.
- مقاله خود را بطور HTML full text آنلاین منتشر نمایید.
- کلیه منابع موجود در مقاله خود را با استاندارد درخواستی CrossRef بازنویسی نمایید.
- Metadata منابع هر مقاله در CrossRef با فرمت XML مناسب دپوزیت شود.
- پس از ارایه درخواست DOI مربوطه اخذ گردد.
- DOI مربوطه در response page وب سایت در اختیار خوانندگان قرار بگیرد.
- منابع بازنویسی شده و استاندارد در صفحه مربوطه در اختیار عموم قرار بگیرد.

آیا DOI توسط هر وب سایتی قابلیت اجرا و بازخوانی را دارد؟

DOI باید توسط ارتباط وب سایت مجله با بانک اطلاعاتی کراسرف از طریق XML و متادیتا مربوطه صورت پذیرد. نمونه ای از متادیتا لازم برای درخواست DOI به صورت ذیل میباشد. لذا امکانات وب سایت مجلات باید این قابلیت را فراهم سازد. در حال حاضر OJS یا Open Journal System فایده این توانایی است.

فلوچارت کنترل صحت DOI در یک مجله علمی

اگر سردبیر یک مقاله میخواهد از صحت DOI خود مطمئن شود، به وی توصیه میکنیم که فلوچارت زیر را به دقت مطالعه نماید.

DOI:
example: 10.5812/hm.1294

لایحه اول ثبت DOI:
عملیات ثبت و به روزسانی DOI توسط ناشر مجله انجام میپذیرد، در صورتی که ناشر مقاله و کنترل کننده DOI باشد.

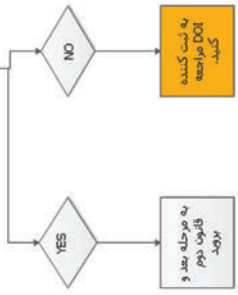
لایحه دوم ثبت DOI:
برای ثبت DOI باید XML metadata به موسسه عامل DOI ارسال شود. هر نوع ثبت manual این کار برای مجلات مجاز نمیباشد.

روشهای کنترل ناشر در DOI نامده: ناشر در هر DOI دقیقاً باید همانی باشد که در سایت ثبت فایل مشاهده هستند: [1] صفحه مشخصه ناشر (Publisher ID) در سایت ثبت [2] صفحه مشخصه ناشر (ROAID) در سایت ثبت که کلیه مشخصات (ISSN مجله در آنجا درج گردیده است).

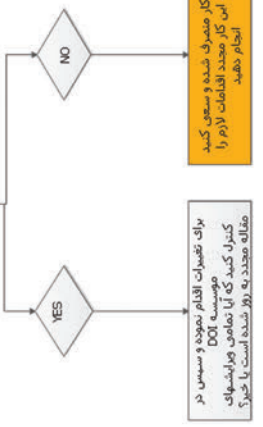
روش اول: کنترل نام ناشر در فایل XML metadata هر DOI این فایل XML را باز نموده و در آن به دنبال عبارت Publisher بگیرید.

روش دوم: کنترل نام ناشر در DOI هر DOI از چهار قسمت تشکیل شده است. بخش دوم این که شماره اختصاصی ناشر مجله است. در موسسه DOI نیز تمامی ناشرین دارای شماره مشخص میباشند. مثلاً hm.1294/10.5812 شماره اختصاصی ناشر است.

آیا ناشر در DOI با واقعیت نامی مجله یکی است؟

آیا فایل XML metadata مربوطه به DOI برای شما در دسترس است؟
گفت کنید که بله مدیونت کنید DOI ها باید در اختیار شما باشد. افراد یا شرکتهاک واسطه نباید برای شما این کار را انجام دهند.

فلو چارت کنترل صحت DOI در یک مجله علمی

نویسندگان و ناشران مجله مسئول است. جهت آشنایی بیشتر با این فرآیند.

تعریف

شناسه ORCID که مخفف Open Researcher and Contributor ID است، یک رشته کد ۱۶ رقمی است که به هر نویسنده و یا محقق تعلق می‌گیرد تا وی بصورت بی‌همتا قابل شناسایی باشد. اختلاف فرهنگ‌ها و تغییرات زندگی (مثلاً تغییر نام پس از ازدواج) و موارد دیگر همانند اسامی مرکب، وجود پسوند یا پیشوند برای اسامی افراد در کشورهای مختلف دلایل مهمی در گم شدن مقالات علمی یک نفر هستند. شناسه ORCID از سال ۲۰۱۲ تا کنون موفق به ثبت بیش از ۷٫۵ میلیون محقق تا ابتدای سال ۲۰۲۰ گردیده است. معادل ORCID در مقالات DOI می‌باشد. برای یک مثال از ORCID می‌توان به لینک زیر اشاره نمود.

<http://orcid.org/0000-1234-5678-9888>

محققان و همه افراد اعم از دانشجویان یا اعضای هیات علمی می‌توانند بطور رایگان در پرتال www.orcid.org ثبت نام نموده و به تکمیل اطلاعات پروفایل خود شامل اطلاعات بیوگرافی، تحصیلی و مقالات و کتب خود بپردازند.

مزایای ORCID

یکی از مزایای ORCID امکان اتصال آن به تمامی پایگاه‌های دیگر همانند Scopus، ISI، Scholar، LinkedIn و Researchgate است. ثبت نام برای این کد برای نویسندگان رایگان است. اما مجلات برای نمایش نماد این کد می‌بایست این کار را با مجوز از شرکت ORCID صورت دهند. بنابراین، سردبیران باید مراقب حفظ حق مالکیت موسسات دیگر در مقالات منتشرشده در مجله خود باشند.

روش استقرار ORCID در مجلات

- اگر API موسسه ارکید به درستی در بستر نرم‌افزاری یک مجله راه اندازی شده باشد:
- کلیه مقالات پابلیش شده نویسندگان بطور اتوماتیک در پروفایل نویسنده در ارکید ثبت می‌شوند.
- کلیه داورهای انجام شده توسط داوران بطور اتوماتیک در پروفایل آنها ثبت می‌شوند.

نحوه به کارگیری ارکید در مجله

برای استفاده از خدمات ORCID می بایست اقدام به عضویت در آن مجموعه نمود. می دانیم که طبق قوانین کپی رایت و رعایت حق مالکیت، هر نوع سوءاستفاده و یا استفاده بدون اجازه از محصولات تجاری یک شرکت جرم محسوب شده و مصداق بارز «عدم رعایت حقوق مالکیت» محسوب می شود. درست است که «قانون کپی رایت» در ایران اجرا نمی شود. اما مجلات بین المللی ما با داشتن ISSN مشمول تعهدات بین المللی در زمینه «قانون کپی رایت» هستند. موسسه ORCID در هر زمان حق پیگیری قانونی را خواهد داشت. در نتیجه، قبل از درج این لوگو در سایت مجلات باید از صحت به کارگیری آن مطمئن بود.

باز خوانی عواقب اجرای نادرست یک دستورالعمل

- آیا استفاده از لوگو ارکید در مجلات نقض قوانین تجاری محسوب میشود؟
- آیا اجبار به استفاده از ارکید در مجلات قانونی است؟
- چه کسی پاسخگوی مجلاتی است که مجبور به استفاده ناصحیح از لوگو ارکید در مجلات خود میشوند؟

متطابق دستورالعمل «اجبار مجلات به درج کد رایگان (!!!) ارکید در سایت مجلات» از سال ۲۰۱۹ از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، متاسفانه در برنامه عملیاتی دیگری به دانشگاهها اجبار گردید، مسوولین علم سنجی دانشگاهها می بایست گزارشی از میزان ثبت شناسه ارکید در مقالات منتشر شده ارائه نمایند. سردبیران محترم مجلات مستحضر هستند که برای استفاده قانونی از خدمات ارکید در مجلات می بایست به قوانین کپی رایت و تجاری شرکت ارکید احترام گذاشته و ابتدا عضو یا Member رسمی ارکید شده و سپس بستر نرم افزاری لازم را در سایت مجله فراهم کنیم.

استفاده از لوگو ارکید در سایت مجلات تنها در صورتی مجاز است که مجله به قوانین تجاری شرکت ارکید احترام بگذارد. در غیراینصورت با نقض قوانین کپی رایت و تجاری مواجه خواهیم شد. عدم استفاده از این کد احتمالا منافع بیشتری از استفاده ناصحیح و غیرقانونی آن خواهد داشت.

سوالات مهم

- آیا معاونت تحقیقات وزارت بهداشت به عواقب استفاده ناصحیح از این لوگو در مجلات اندیشیده است؟
- آیا مجلات ضمانت لازم از مسوولین برای حمایت در برابر نقض قانون را دارند؟
- آیا تصمیم به اجبار استفاده از ارکید در مجلات کارشناسی شده است؟
- آیا زیرساخت همه مجلات برای استفاده از این خدمت مفید فراهم شده است؟

- آیا مجلاتی که در شرایط سخت اقتصادی در حال تلاش برای تامین حداقل بودجه لازم هستند، توانایی پرداخت هزینه عضویت در ارکید را دارند؟
- آیا اصولاً صحیح است که ما همه مجلات یک کشور را به سوی استفاده از یک خدمت اجبار کنیم؟

◀ آیا شناسه ارکید برای مجلات رایگان است؟

شناسه ORCID برای مجلات یک شناسه رایگان نمی باشد بلکه فقط برای نویسندگان رایگان میباشد. ثبت و ویرایش شناسه ارکید تنها برای نویسندگان و برای استفاده تکی (single) و غیرتجاری رایگان بوده، در حالیکه این شناسه برای مجلات رایگان نمیشود. طبق لینک زیر سه نوع اشتراک برای ORCID در مجلات وجود دارد (پایه – پیشرفته و کنسرسیوم) که در کمترین مقدار سالیانه ۵۱۵۰ دلار هزینه در بر دارد. علاوه بر هزینه سالیانه اشتراک که از سوی ORCID اعلام گردیده است، هزینه های توسعه و نگهداری سالیانه این سیستم را هم در نظر داشته باشیم. لذا استفاده مجلات از شناسه ORCID رایگان نبوده و حداقل مبلغ ۵۱۵۰ دلار به عنوان حق عضویت سالیانه می بایست از سوی هر مجله پرداخت گردد.

<https://orcid.org/about/membership>

◀ آیا مجلات دانشگاهی بدون پرداخت حق عضویت سالیانه Membership می توانند از خدمات ORCID استفاده نمایند؟

پاسخ، خیر است. زیرا خدمات رایگان ORCID تنها مختص نویسندگان و افرادی می باشد که به صورت فردی می خواهند از ORCID استفاده نمایند. در حالیکه مجلات و شخصیت های حقوقی که می خواهند از خدمات ORCID استفاده غیر شخصی و گروهی و یا تجاری (Commercial) بنمایند حتماً می بایست اقدام به عقد قرارداد با موسسه ORCID و پرداخت حق عضویت سالیانه بنمایند. لذا از مسئولین محترم سیاستگذار عرصه پژوهش و به ویژه سردبیران گرامی خواهشمندیم به منظور احترام به حق مالکیت ORCID و رعایت قوانین شرکت ORCID حتماً قبل از درج هر نوع کد ORCID در مجلات و یا نرم افزارهای مدیریت مجلات، ابتدا از مجاز بودن استفاده از لوگو ORCID در مقالات و مجله خود آگاه شوند. برای کسب اطلاعات بیشتر لطفاً با خود موسسه ORCID تماس حاصل فرمائید. لازم به توضیح است که ناشر هر مجله می بایست اقدام به مکاتبه با موسسه ORCID نماید. در صورتیکه خود مالک علمی مجله، ناشر مجله نیز می باشد، این مکاتبه می تواند از سوی سردبیر صورت پذیرد.

◀ آیا نویسندگان به درج ORCID ملزم هستند؟

استفاده از کد ORCID برای نویسندگان می بایست اختیاری باشد و نه اجباری. طبق قانون حقوق

مولفین، نویسنده می بایست در هنگام ثبت مقاله (Submit) فقط به ارائه اطلاعات ضروری مقاله اقدام نماید. لذا اجبار نویسندگان به ثبت نام و درج کد ORCID در مقاله صحیح نبوده و شایسته است تا سردبیران و سیستم مجلات استفاده اختیاری (Optional) از این کد را به نویسنده پیشنهاد نمایند. موسسه ORCID یک موسسه انتفاعی و خصوصی مستقر در انگلستان است که خدماتی را برای یکپارچه سازی اطلاعات محققین ارائه می نماید. یکی از این خدمات ارزشمند کد شناسایی ۱۶ رقمی ORCID است. لذا اجبار نویسندگان -آنهم در بحث تصمیمات الزام آور کشوری- برای عضویت در یک موسسه خصوصی در انگلستان (با توجه به قوانین Conflict of Interest) می بایست مورد تجدیدنظر جدی قرار بگیرد.

«اجبار نویسندگان به درج ORCID باعث کاهش تعداد مقالات ورودی میشود»

نکته دیگر ”کاهش تعداد سابمیت مقاله“ در مواردیست که موانع متعددی بر سر راه نویسنده قرار بدهیم. یکی از مشکلات اساسی در همه مجلات رو به رشد و یا حتی رشد یافته، جذب مقالات با کیفیت از نویسندگان میباشد. در اینجا ما با گذاشتن یک مانع جدید به نام ORCID عملاً موجب کاهش شانس سابمیت خواهیم شد.

آیا بستر نرم افزاری در همه سامانه های مجلات کشور فراهم است؟

متأسفانه تا ابتدای سال ۹۹ در هیچکدام از سامانه های مدیریت مجلات در کشور زیرساخت این سرویس فراهم نگردیده است. فراهم نمودن زیرساخت نرم افزاری در یک مجله به معنی ارتباط با API یا رابط کاربری شرکت ORCID میباشد. API مذکور نیز تنها در اختیار مجلاتی قرار میگیرد که اقدام به عقد قرارداد با ORCID و پرداخت عضویت سالیانه نمایند. پس از فراهم نمودن زیرساخت نرم افزاری، امکانات متعددی در اختیار مجله قرار میگیرد. تاکنون در کشور ما، تنها انتشارات بین المللی کوثر موفق به عقد قرارداد با این موسسه شده است. پس از تنظیمات سامانه، اولین قدم برای یک نویسنده، لاگین یا ورود به سایت مجله با ORCID خود میباشد. برای مطالعه بیشتر در مورد امکانات حتماً به مطلب پایین توجه بفرمایید.

«آیا استفاده از ORCID در یک مجله تنها شامل نمایش لوگو ORCID در مقاله و درج ORCID در هنگام ثبت نام نویسنده است؟»

پاسخ، خیر است. قبلاً در همین مطلب توضیح دادیم که در هنگام ثبت نام نویسنده و ارسال مقاله ORCID نباید اجباری بلکه بصورت انتخابی باشد. بعلاوه ORCID باید در سیستم مدیریت مجله به کمک API (رابط نرم افزاری) وارد شود. لذا ORCID باید در سیستم مدیریت مجله به نحو صحیحی بارگذاری شود تا قادر باشد امکانات ذیل را به مجله ارائه نماید.

امکاناتی که ORCID به مجلات می دهد

در صورت استفاده صحیح از API ارائه شده توسط شرکت ORCID یک مجله به تسهیلات زیر دسترسی خواهد داشت:

1. ثبت نام یا ورود با ORCID: نویسندگان می توانند در هنگام ثبت نام (Register) و یا ورود (Login) بجای استفاده از اکانت جدید، از اکانت ORCID استفاده نموده و وارد مجله بشوند.
2. امکان ثبت خودکار مقالات منتشره در ORCID: به محض ورود به مجله، تمامی مقالات قبلی و جدید منتشر شده شما وارد پروفایل ORCID شما می شود.
3. امکان ثبت خودکار تمامی فعالیت های داوری شما در ORCID: به محض ورود به مجله، تمامی Peer Review های قبلی و جدید شما وارد پروفایل شما در ORCID می شود.
4. نمایش لوگو ORCID در مقالات منتشره: این یکی از کوچکترین خدماتی است که مجله به نویسندگان خود می دهد. از سوی دیگر این همان الزامی است که در ابلاغیه جدید معاونت تحقیقات و فناوری بدان اشاره شده است. به سردبیران محترم یادآور می شود که درج لوگو سبز رنگ ORCID تنها پس از کسب مجوز از ORCID میسر می باشد.

ارایه گواهی آنلاین و کاملاً معتبر به داوران و کمک سردبیران مجلات / ثبت داوری ها در پروفایل ارکید

با بهره برداری از خدمات نوین ارکید (ORCID) در مجلات، همه داوران (Reviewers) و کمک سردبیران (Associate Editors) قادر خواهند بود بلافاصله پس از اتمام داوری یا ادیتوری خود روی یک مقاله، این فعالیت را در رزومه خود در ارکید ثبت نمایند. این امکان و قابلیت تنها برای مجلاتی میسر گردیده است که عضو رسمی ارکید باشند.

شرط ثبت فعالیت های داوری در ارکید

- مجله عضو ارکید باشد. ORCID member
- زیرساخت نرم افزاری مجله با ارکید برقرار باشد. Login by ORCID and Sync Data
- ناشر مجله در سامانه GRID عضو باشد تا داوری های انجام شده معتبر و Valid باشند.
- داور با اکانت خود در ارکید وارد مجله شده و به ناشر مجوز دسترسی بدهد.

روش مشاهده رزومه داوری

پس از یکبار ورود با ارکید در مجله و دادن مجوز به ناشر، تمامی فعالیتهای قبلی داوری (review) و یا ادیتوری (editor) شما در پروفایل ارکید شما ثبت میشود. برای مشاهده آنها به پایین پروفایل خود مراجعه نمایید. بدین ترتیب هم فعالیتهای داوری و هم فعالیتهای ادیتوری شما ثبت میشوند. ضمناً با این اقدام تمام مقالات قبلی شما نیز ملبس به لوگو ارکید میشوند.

برای دیدن فعالیتهای داوری خود به انتهای پروفایل خود در ارنکد بروید

Source: Europe PubMed Central Preferred source

Abstracts of 2nd Iranian Congress on Medical Mycology, Poster presentation
Jundishapur J Microbiol
2013-02 | journal article
DOI: 10.5812/jjm.10724
Part of ISSN: 2008-3645

Source: CrossRef Metadata Search Preferred source

Abstracts of 2nd Iranian Congress on Medical Mycology, Oral presentation
Jundishapur J Microbiol
2013-02 | journal article
DOI: 10.5812/jjm.10723
Part of ISSN: 2008-3645

Source: CrossRef Metadata Search Preferred source

Abstracts of 2nd Iranian Congress on Medical Mycology, Invited Speakers
Jundishapur J Microbiol
2013-02 | journal article
DOI: 10.5812/jjm.10722
Part of ISSN: 2008-3645

Source: CrossRef Metadata Search Preferred source

Load more

Peer review (56) IT Sun

review activity for Jundishapur Journal of Microbiology(55)

review activity for Jundishapur Journal of Natural Pharmaceutical Products(1)

Record last modified Wed, 04 Jul 2018 11:12:25 GMT

روش دیدن فعالیتهای داوری در ارنکد

Source: CrossRef Metadata Search Preferred source

Load more

Peer review (56)

review activity for Jundishapur Journal of Microbiology(55)
Journal: Jundishapur Journal of Microbiology

Source date	Type	Role	Actions
2017-05	review	reviewer	show details view
2017-08	review	reviewer	show details view
2018-01	review	reviewer	show details view
2018-02	review	reviewer	show details view
2018-05	review	reviewer	show details view
2018-06	review	reviewer	show details view
2017-10	review	editor	show details view
2017-05	review	editor	show details view
2017-10	review	editor	show details view
2018-02	review	editor	show details view

Review identifier(s) SOURCE-WORK-ID: 13821 (pub 4585 / not 2006/doi/1516706/revision/0)

Covering organization: KowsarMedical(Nieuw-ten, Netherlands)

Review subject: Regulation of uaeB5, uaeH and uaeK on sess expression in Staphylococcus aureus [version 0; referee: 1 approved] journal article Jundishapur Journal of Microbiology

DOI: 10.5812/jjm.13821

Source: MedMedia Created: 2018-07-03

2017-10 review editor show details | view

2018-02 review editor show details | view

2017-05 review editor show details | view

2017-06 review editor show details | view

2017-07 review editor show details | view

2018-02 review editor show details | view

2017-07 review editor show details | view

KowsarMedical: Publisher

Review activity Added to ORCID

Associate Editor activity is added to ORCID

Link to Activity

روش ثبت آنلاین همه داوری ها با یک کلیک

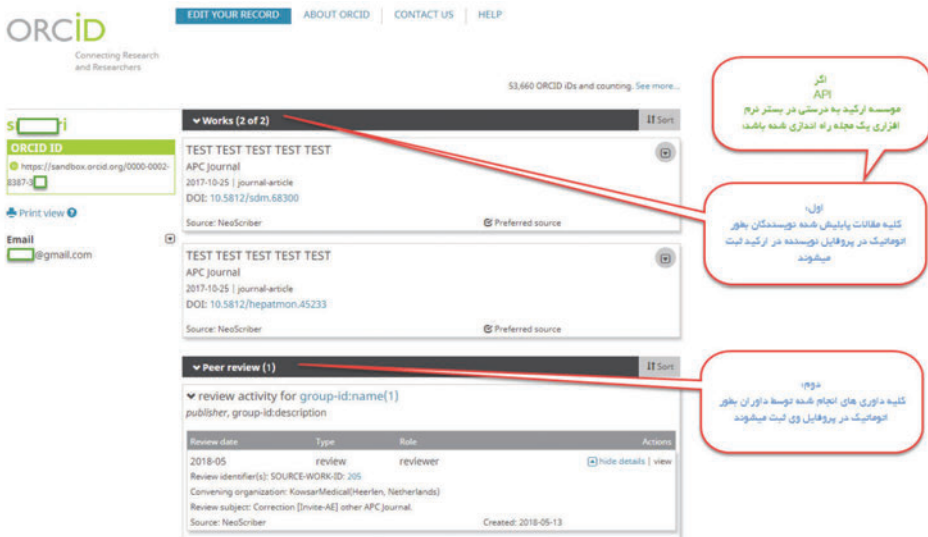
در هنگام لاگین باید امکان ورود نویسنده به مجله با ORCID وجود داشته باشد. اجبار نویسنده به درج این کد معاینه اصول می باشد.

دقت کنیم که درج این کد در مجلات ما می بایست با مجوز از شرکت ORCID صورت پذیرد. لطفا سردبیران مراقب حفظ حق مالکیت موسسات دیگر در مقالات منتشره خود باشند.

اگر API موسسه ارکید به درستی در بستر نرم افزاری یک مجله راه اندازی شده باشد:

- ۱- اول: کلیه مقالات پابلیش شده نویسندگان بطور اتوماتیک در پروفایل نویسنده در ارکید ثبت میشوند.
- ۲- دوم: کلیه داوری های انجام شده توسط داوران بطور اتوماتیک در پروفایل وی ثبت می شوند.

چرا کنترل منابع مهم است؟

یکی از الزامات نشر مقالات در مجلات علمی، معتبر بودن درصد بالایی از منابع مورد استفاده در هر مقاله است، چنین منابعی به‌طور معمول دارای کد DOI هستند یا در پایگاه‌های معتبر علمی از جمله PubMed نمایه شده‌اند. کنترل منابع در مراحل مختلف انتشار یک مقاله از ثبت مقاله در سایت مجله گرفته تا مراحل مختلف داوری و نشر مقاله ممکن است صورت بگیرد. وب سایت کراس‌رف و جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر آن یک روش سریع و تا حد بالایی قبل اطمینان برای کنترل منابع است.

روش استفاده از Simple Text Query

روش استفاده از Simple Text Query به شرح زیر است:

- کپی کردن منابع از انتهای مقاله
- باز کردن لینک [http:// https://apps.crossref.org/SimpleTextQuery](http://https://apps.crossref.org/SimpleTextQuery)
- کپی کردن منابع و درج آنها در کادر مربوط به لیست منابع ضمن رعایت نکات لازم و فعال کردن دو تیک Include PubMed IDs in results در سمت چپ و تیک List all possible DOIs per reference در سمت راست پایین کادر و درنهایت کلیک بر روی دکمه Submit
- باز شدن نتیجه Simple Text Query
- بررسی و استفاده از نتایج حاصل بر حسب هدف مورد نظر در نظر داشته باشید:
- فایل full text حاوی منابع بایستی از سایت ژورنال دانلود شود.
- مانند هر موتور جستجوی اینترنتی، سایت کراس‌رف نیز دارای محدودیت در تعداد واژگان یا کارکترهای مورد جستجو است (حدود ۲۲۰۰ واژه معادل ۱۵۰۰۰ byte). در مواقعی که تعداد منابع بالا است (معمولاً بیش از ۶۰ منبع) می‌بایست جستجو در چند مرحله انجام بگیرد.
- با درج تعداد بیشتر از ۶۰ منبع ممکن است همه منابع درج نشده و بی‌دقتی به نکته فوق ممکن است باعث حذف تعدادی از منابع گردد.
- سایت کراس‌رف نسبت به ترتیب قرارگیری واژگان در هر منبع حساس است، بدین ترتیب که وقتی منابع را از انتهای مقاله کپی کرده و در کادر مربوطه درج می‌کنید، سایت کراس‌رف

واژگان قرار گرفته در هر خط را به عنوان یک منبع تلقی می‌کند. بنابراین در صورتی که منبعی در یک خط قرار نگرفته باشد ممکن است آن را در دو یا چند خط و به عنوان چند منبع جستجو کند و به احتمال زیاد نتیجه مفیدی به دست نیاید. بنابراین پیش از کلیک بر روی دکمه Submit منابع را در کادر جستجوی کراسرف یا نرم‌افزار Notepad مرتب‌سازی کنید .

- علاوه بر نکته فوق، حتی ترتیب قرار گیری واژگان در یک منبع و علائم نگارشی مورد استفاده در سبک‌های مختلف منبع‌نویسی نیز بر کیفیت جستجوی کراسرف تاثیر دارند. به عنوان مثال اگر نویسنده در یک منبع از علامت ” ” استفاده کرده باشد و در نوشتن عنوان مقاله حرف یا حروفی را جابجا کرده باشد و یا کاراکتر خاصی را داخل علامت ” گنجانده باشد به احتمال زیاد سایت کراسرف DOI مربوط به آن منبع را ارائه نخواهد کرد.
- علاوه بر نکته دوم تجربه نشان داده است منابعی که با نرم‌افزار EndNote در مقاله درج شده باشند در جستجو نتیجه بهتری به دست می‌دهند. به عنوان مثال سبک Vancouver نتیجه‌ای متفاوت با سبک‌های دیگر نشان می‌دهد. با بروز کردن لیست منابعی که با نرم‌افزار EndNote کار شده‌اند و تبدیل آن به سبک Vancouver می‌توان نتیجه‌ای بهتر در استفاده از سایت کراسرف به دست آورد.

— Back to the main CrossRef website

Get persistent links for your reference list or bibliography.
Copy and paste the list, we'll match with our metadata and return the links.

Members may also [deposit reference lists](#) here too.

Enter text in the box below:

Include PubMed IDs in results.

List all possible DOIs per reference.

We now provide space to match 1,000 references per submission
To learn about other services and interfaces see our [MetaData Delivery](#) page.

Please [contact us](#) if you have any questions.

Tips:

- There should be no line breaks within an individual reference.
- When submitting multiple references they must be in alphabetical order or presented as a numbered list.
- To check the accuracy of a reference, click on the link that is returned with the reference.
- You may use any reference style, although it works best if references are formatted in a consistent and standard style. Just cut and paste this example list to try it out.

1. Boucher RC (2004) New concepts of the pathogenesis of cystic fibrosis lung disease. *Eur Resp J* 23: 146–158.
2. Knowles MR, Boucher RC (2002) Mucus clearance as a primary innate defense mechanism for mammalian airways. *J Clin Invest* 109: 571–577.
3. Antunes MB, Cohen NA (2007) Mucociliary clearance - a critical upper airway host defense mechanism and methods of assessment. *Curr Opin Allergy Clin Immunol* 7: 5–10.
4. Riordan JR, Rommens JM, Kerem BS, Alon N, Rozmahe R, et al. (1989) Identification of the Cystic-Fibrosis Gene - Cloning and Characterization of Complementary-Dna. *Science* 245: 1086–1072.
5. Rommens JM, Iannuzzi MC, Kerem BS, Drumm ML, Meirner G, et al. (1989) Identification of the Cystic-Fibrosis Gene - Chromosome Walking and Jumping. *Science* 245: 1059–1065.
6. Bobadilla JL, Macek M, Fine JP, Farrell PM (2002) Cystic fibrosis: A worldwide analysis of CFTR mutations - Correlation with incidence data and application to screening. *Human Mutation* 19: 575–606.
7. Qu BH, Thomas PJ (1996) Alteration of the cystic fibrosis transmembrane conductance regulator folding pathway - Effects of the Delta F508 mutation on the thermodynamic stability and folding yield of NBD1. *J Biol Chem* 271: 7261–7264.

تعریف پابلونز

وبسایت پابلونز www.publons.com که توسط مجموعه Clarivate (تامسون رویترز سابقا و همان موسسه مصطلح به ISI) خریداری شده است، سرویسی را ارائه می‌دهد که در آن محققان بتوانند داوری های خود را بررسی و به نمایش بگذارند. همچنین این اطلاعات در اختیار ادیتورها قرار می‌گیرد تا آنها بتوانند در انتخاب داوران مناسب جهت انجام فرایندهای داوری مقالات بهره جویند. از سال ۲۰۱۲ به امروز بیش از ۳۵۰۰۰۰ محقق در پابلونز فعالیت دارند. همچنین تقریباً ۱,۸ میلیون داوری در بیش از ۲۵۰۰۰ ژورنال صورت گرفته است. به طور کلی هدف پابلونز افزایش سرعت فرایند های علمی، با استفاده از کنترل و پایش پروسه های داوری می باشد.

پابلونز :

- به داوران اجازه میدهد تا خود را به همه مجامع علمی دنیا معرفی کنند.
- به مجلات امکان میدهد تا از داوران معتبر برای داوری در مقالات خود استفاده کنند.
- به ناشرین اجازه میدهد تا با داوران بین المللی همکاری کنند.

پابلونز دارد:

- ۲۵۰۰۰ مجله
- ۴۰۰۰۰۰ داور فعال و معتبر

همه داوران میتوانند با عضویت رایگان در این پرتال ، رزومه آنلاین خود را ببینند. همچنین داوران میتوانند در صورت داوری در هر مجله، در رزومه خود این داوری را ثبت نمایند. از مزایای مهم پابلونز، ثبت فعالیتهای داوری در مجلات مختلف و داشتن یک رزومه معتبر و آنلاین برای داوران میباشد.

داوری در پابلونز

پابلونز معتبرترین پلتفرم اعتبارسنجی داوری در دنیا است که با هدف ارایه داوری علمی و شفاف راه اندازی شده است. اکنون این سامانه که در ارتباط با Clarivate Analytics یا همان ISI سابق است، امکان جدیدی جهت آموزش داوران اضافه کرده است. داوران می‌توانند در دوره های داوری آن شرکت نموده و تحت نظر یک استاد راهنما (انتخابی از سوی داور یا پیشنهادی از سوی سامانه)، دوره ها را طی نمایند و حتی داوری‌هایی تمرینی تحت نظارت انجام دهند. در نهایت بابت این داوری‌ها گواهی از سامانه دریافت می‌شود. این گواهینامه به محققان، نویسندگان یا داوران کمک می‌کند تا از این به بعد در سامانه به عنوان فردی شناخته شوند که مسلط و البته علاقه‌مند به داوری

بوده و مورد توجه مجلات بیشتری برای انجام داوری قرار بگیرند. این سامانه هر سال برترین داورها در سطوح مختلف کشور و موسسه و فرد غیره را مشخص می کند. همچنین به علت ارتباط با ISI تعداد ارجاعات مقالاتی که اعضای آن داوری کرده اند را نیز مشخص می کند که می تواند در پروفایل عمومی اعضا قرار بگیرد. (اطلاعات بیشتر: <https://publons.com/academy>).

کاربرد پابلونز

یافتن داور مناسب و حرفه ای برای یک مقاله دیگر کار دشواری نیست. ارتباط با بانک داوران معتبر از سراسر دنیا و در همه رشته ها با استفاده از سامانه پابلونز میسر شده است. بی شک یکی از حیاتی ترین بخش های پروسه یک مقاله علمی فرایند داوری (Peer review Process) آن است. به طوری که ۸۴ درصد از پژوهشگران بر این عقیده هستند که بدون پروسه داوری، عملاً کنترلی بر فرایندهای آکادمیک و انتشار مقالات نخواهند داشت. از سوی دیگر یافتن داور مناسب برای یک مقاله سخت ترین، پرهزینه ترین و وقت گیر ترین بخش مدیریت یک مجله محسوب میشود. به همین منظور داوری های صحیح و انتخاب داور مناسب می توانند نقش به سزایی در پیشرفت و ارتقا کیفیت مجلات داشته باشند. بطور مثال مشکلی که ادیتورها اغلب مواقع با آن رو به رو هستند، جستجو و انتخاب داوران مرتبط و دارای صلاحیت در همان رشته است. به طوری که از ۵۳ درصد داورانی که توسط سردبیر به داوری یک مقاله دعوت می شوند، تنها ۲۲ درصد آنها واجد شرایط هستند.

پابلونز برای پژوهشگران

پژوهشگران می توانند با ثبت نام در پرتال پابلونز، داوری های خود را ثبت نمایند. همچنین می توانند داوری های انجام شده توسط دیگر محققان را مشاهده، بررسی و امتیازدهی کنند. این سرویس برای تمامی پژوهشگران رایگان است.

مزایای پابلونز برای داوران

- با کمک داوری در پابلونز، هر داور پس از اتمام داوری خود می تواند از این مزایا برخوردار شود:
- بهترین روش برای ثبت داوری ها در پروفایل داوران و تبدیل داوری به فعالیتی با پاداش معتبر با ارایه گواهی داوری به داوران
- گواهی داوری آنلاین و معتبر از مجموعه ISI دریافت کنند. (Online Certificate)
- امکان جدید Publons برای گذراندن دوره های داوری در آکادمی این سامانه
- انجام داوری در مجله معتبر و معرفی خود به عنوان داور به سایر مجلات دنیا (candidate for review in top quality journals)
- داوری خود را بطور آنلاین رهگیری (track) و با معرفی به دیگران باعث تقویت (endorsement) آن شوند.

- نویسندگان با نحوه داوری وی آشنا شوند. (introduce your review to authors)
- قدرت علمی خود در نقد صحیح یک مقاله و همچنین عدالت در داوری را به جامعه بین المللی نشان دهند.
- پابلونز به ارکید (ORCID) و ResearcherID متصل است.

◀ پابلونز برای مجلات

ادیتورهای مجلات می‌توانند از اطلاعات پابلونز جهت انجام داوری‌ها و دعوت داوران استفاده کنند. این اطلاعات شامل داوری‌ها، فعالیت‌های علمی، پروفایل، رزومه و دیگر اطلاعات آکادمیک و شغلی محققان است. گفتنی است که مجلات جهت عضویت و بهره‌جویی از امکانات آن می‌بایست از طریق ناشر خود مبادرت به ثبت نام در پابلونز نمایند. سرویس مجلات در پابلونز همراه هزینه اشتراک سالانه و تغییرات گسترده نرم‌افزاری در وب‌سایت مجله خواهد بود. زیرا نرم‌افزار پابلونز به راحتی بر روی هر پلتفرمی کار نمی‌کند.

از دیگر خدمات پابلونز نیز می‌توان به برگزاری دوره‌های آموزشی جهت استفاده داوران تازه کار و بحث و ارزیابی در ارتباط با فرایندهای داوری اشاره کرد.

جهت اطلاعات و عضویت در پابلونز می‌توان به آدرس زیر مراجعه کرد:

<https://publons.com>

◀ مزایای پابلونز برای مجلات چیست؟

- مجلات با کمک پابلونز می‌توانند:
- داوران بین‌المللی و معتبر را به مجله دعوت نمایند.
- یافتن بهترین داوران برای مجلات (Pool of Reviewers)
- مشاهده پروفایل داوران: چند مقاله در کدام مجلات داوری کرده‌اند؟ (find, screen and recruit expert reviewers)
- تمامی داوری‌های خود را بصورت آنلاین در معرض دید نویسندگان قرار دهند. (show review as public)
- اعتبار داوری‌های خود را افزایش دهند. (increase validity of reviews)

◀ اخذ نمایندگی رسمی پابلونز در ایران

مجموعه تامسون رویترز یا Clarivate از سال ۲۰۱۴ اقدام به تاسیس یک پرتال برای داوران به نام پابلونز (Publons) نمود. انتشارات کوثر به عنوان تنها ناشر رسمی در ایران، موفق به ثبت سه مجله خود در لیست مجلات معتبر در این سامانه نمود. لینک:

<https://publons.com/publisher/6215/kowsar-publishing>

ارتباط مستقیم مقالات با پابلونز در نشریات کوثر برقرار شد

با کمک ویجت یا ابزار پابلونز بطور آنلاین امکان ارتباط مستقیم خوانندگان با پابلونز در همه مجلات ۱۷ گانه کوثر برقرار شد. پابلونز سامانه مدیریت داوری معتبر و یکی از محصولات موسسه Web of science میباشد. از این به بعد در کنار هر مقاله (پایین و راست در صفحه اصلی و فول تکست مقالات) امکان ارتباط با صفحه مقاله در پابلونز برقرار گردیده است. خوانندگان میتوانند با ورود به صفحه اختصاصی هر مجله در پابلونز به مشاهده تاریخچه داوری های فعال هر مقاله بروند. با کمک ویجت یا ابزار پابلونز بطور آنلاین امکان ارتباط مستقیم خوانندگان با پابلونز در همه مجلات ۱۷ گانه کوثر برقرار شد. پابلونز سامانه مدیریت داوری معتبر و یکی از محصولات موسسه Web of science میباشد. از این به بعد در کنار هر مقاله (پایین و راست در صفحه اصلی و فول تکست مقالات) امکان ارتباط با صفحه مقاله در پابلونز برقرار گردیده است. خوانندگان میتوانند با ورود به صفحه اختصاصی هر مجله در پابلونز به مشاهده تاریخچه داوری های فعال هر مقاله بروند.

The image displays three examples of research articles from the journal, each with a 'Publons' button in the footer. The first article, dated 15 Sep, 2019, is titled 'Metabolomic Biomarkers in the Diagnosis of Non-Alcoholic Fatty Liver Disease' and lists authors Saeed Chashmian, Mohsen Ghafourpour, Azam Rezaei Farimani, Ali Ghafourpour, Bibi Fatemeh Nobakht, Motlagh Ghochi, and Ghochi. The second article, dated 16 Sep, 2019, is titled 'Persons with Intellectual Disability: A Potential Reservoir of Invasive Strains of Hepatitis B Virus' and lists authors Maryam Vaezjalali, Hossein Goudarzi, Shabnam Rashidpour, Foad Davoodbeglou, Marlijn Thijssen, and Mahmoud Reza Pourshari. The third article, dated 29 Sep, 2019, is titled 'A DNA Vaccine Expressing Fusion Protein E2-NT(gp96) Induces Hepatitis C Virus Cross-Neutralizing Antibody in BALB/c Mice' and lists authors Ebrahim Kord, Jean Dubuisson, Thibaut Vausselet, Ali Akbar Amirzadeh, Mir Saeed Yekaninejad, Zamaneh Hajikhezri, and Zamaneh Hajikhezri. Red arrows point to the 'Publons' button in each article's footer.

افزودن گذشته نگر داوری های یک مجله در پابلونز

“داوری” صحیح مقالات، مهمترین و سخت ترین کار در مدیریت مجلات میباشد. حتی در معتبرترین مجلات، دغدغه اصلی سردبیر یافتن و تشویق داوران عادل و صادق میباشد. “تشویق” داور به شیوه های اصولی میتواند موجب جلب همکاری بیشتر داوران شود. “داور” وقتی از مکانیسم دریافت گواهی نامه معتبر خود مطمئن باشد، علاقه اش به کار علمی در محیط مجله دو چندان میشود. پابلونز - به عنوان یکی از محصولات گروه ISI - امکانی را برای داوران علمی مجلات فراهم نموده است تا با کمک این سامانه، به معرفی خود بپردازند. هر یک “داوری” در پابلونز ذخیره و میتواند موجب افزایش اعتبار علمی داور شود. یکی از سرویس های جالب در پابلونز “ورود تاریخی داوران” یا Historical Engagement میباشد.

سیستم داوری باز در مجلات

اولین بار در سال ۲۰۱۳ گروه مجلات EMBO مدل جدیدی از داوری در مجلات علمی را بیان نمودند که در آن بطور پابلیک همه نظرات داوران و پاسخ نویسندگان قابل مشاهده بود. به این مدل داوری در مجلات، داوری باز یا Open Peer Review اطلاق میگردد. در “داوری باز” همه نظرات داوران بطور عمومی در سایت مجله منتشر میشود. “داوری باز” خود به دو مدل: “داوری باز ناشناس” و یا “داوری باز با امضا داور” تقسیم میشود. مزایای داوری باز در مجلات یا OPR شامل:

- ۱) افزایش اعتبار مجله در محافل علمی و ارزشیابی،
- ۲) افزایش اعتماد نویسندگان به عدالت در مجله،
- ۳) آموزش به نویسندگان و دانشجویان برای پرهیز از خطاهای علمی در مقاله خود،
- ۴) افزایش رضایت داوران و اسوشیت ادیتورها، میباشد.

تعریف داوری یا Peer Review

“داوری مقالات علمی” همانند “فضاوت” موجب تغییر زندگی یک فرد آکادمیک میشود. “سردبیر” بالاترین قاضی تصمیم گیرنده در مجلات و دارای حساسترین مسوولیت جمعی است. “داوری” یا Peer Review در مجلات علمی، سخت ترین، مهمترین و در عین حال بحث انگیزترین فرایند مدیریت در مجلات میباشد. یک “داوری صالح” و “بدون از غرض ورزی شخصی” و یا “بدون منافع مادی” هدف اصلی همه اعضا هیات تحریریه مجلات میباشد. نویسنده ای که مقاله اش رد (Reject) میشود؛ در صورتی احساس اعتماد به مجله پیدا میکند که فرایند “داوری” در مجله را “با صداقت و درستی” و “عدالت” تشخیص دهد. نویسندگان اگر داوری خوبی را مشاهده کنند، از نتیجه رد مقاله خود ناراحت نمیشوند. لذا اولین اصل در برقراری

عدالت در داوری مجلات، شفافیت تمام در داوری مقالات است. همانگونه که مستحضرید، بطور معمول در مجلات، داوری با "حداقل دو داور" صورت میگیرد.

انواع سیستم داوری یا Peer Review

- تاکنون حداقل سه نوع "سیستم داوری" در مجلات معرفی شده اند:
- ۱) مجلات با داوری "دو سویه کور": در این مدل "نویسنده" و "داور" از نام یکدیگر بی خبر هستند. تنها سردبیر مجاز به دانستن نام این دو گروه است. این مدل، یک مدل قدیمی بوده و در بسیاری مجلات در حال انجام میباشد.
  - ۲) مجلات با داوری "یک سویه کور": در این مدل "نویسنده" از نام داوران بیخبر بوده و "داوران" نویسندگان را میشناسند.
  - ۳) مجلات با داوری باز یا Open Peer Review: جدیدترین مدل داوری و در عین حال بهترین مدل آن میباشد که کلیه نظرات داوران به صورت آنلاین در مجله منتشر میشود.

تعریف داوری باز در مجلات یا Open Peer Review

در این مدل، نظرات داوران بطور عمومی و آزاد (پابلیک) در معرض دید خوانندگان مقاله قرار میگیرد. همه قادر به مشاهده و مطالعه این نظرات هستند.

انواع داوری باز در مجلات یا OPR

- بطور کلی خود داوری باز در مجلات، بر اساس انتشار یا عدم انتشار نام داوران، به دو گروه تقسیم میشود:
- ۱- داوری باز و بدون نام داور: **Anonymous Open Peer Review**: در این مدل نظرات همه داوران و بدون ذکر نام در مجله قابل مشاهده میباشد.
  - ۲- داوری باز با نام داوران معتبر **Signed Open Peer Review**: این مدل معتبرترین و به روزترین

مدل داوری در مجلات است که همه نظرات داوران با ذکر نام آنها در سایت قابل مشاهده می‌باشد. نهایت شفافیت در این مدل از مجلات وجود دارد. این مدل در کنار استقرار سیستم پابلونز در مجلات، بالاترین درجه اعتبار در داوری را به مجلات اعطا میکند.

◀ مزایای داوری باز در مجلات OPR چیست؟

- ۱- افزایش اعتبار مجله در محافل علمی و ارزشیابی
- ۲- افزایش اعتماد نویسندگان به عدالت در مجله
- ۳- آموزش به نویسندگان و دانشجویان برای پرهیز از خطاهای علمی در مقاله خود
- ۴- افزایش رضایت داوران و اسوشیت ادیتورها

◀ معایب داوری باز یا OPR

- ۱- کاهش تمایل داوران سنتی و یا دارای مشغله‌های متنوع به قبول داوری در مجله
  - ۲- تهدید داوران و مجله با استناد به نظرات داوران
  - ۳- آشکار شدن خطاهای نوشتاری داوران غیرانگلیسی زبان
- ناشران پیشنهاد می‌کنند که تاکنون در همه یا برخی مجلات خود سیستم داوری باز را مستقر نموده اند:

1. BMJ
2. Biomed Central
3. EMBO Press

◀ ارتباط داوری باز با پابلونز چیست؟

با کمک ترکیب "سیستم داوری باز" و "پابلونز" هم داوران کاملاً انگیزه داوری پیدا میکنند و هم نویسندگان اعتماد ۱۰۰ درصدی به مجله پیدا میکنند. نمایه سازها و سیستم‌های اعتبار سنجی مجلات هم با این دو ویژگی "بالاترین" اعتبار علمی را به مجله قایل میشوند.

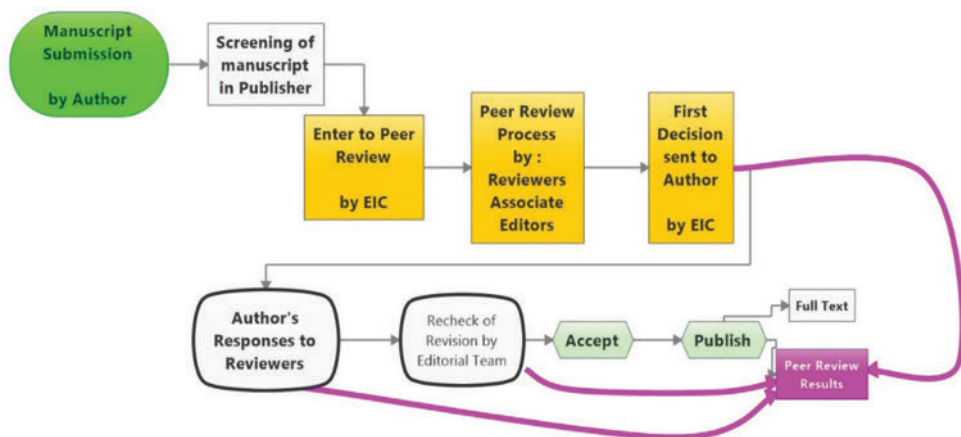
◀ برای استقرار OPR در مجله به چه زیرساخت‌هایی نیاز است؟

برای استقرار این ویژگی در هر مجله باید نکات زیر را برقرار نمود:

- ☐ This report could be in HTML or PDF format.
- ☐ The report must be linked (included) in the HTML full text of an article.
- ☐ A separate DOI could be assigned to the report so that the reviewers, as well as authors, will be able to easily cite their comments.
- ☐ Header: Journal info, article meta
- ☐ Title of the article, authors, all important dates (in the Review Timelines), editor's name
- ☐ Editor's note
- ☐ All editorial decision including EIC, AE, Reviewers (role, date, details)
- ☐ Authors' response (date, details)
- ☐ Final editorial decisions

نحوه تعامل OPR و داوری در مجلات

با کمک ورکفلو زیر می‌توانید محل استقرار OPR و نحوه تعامل همه اعضا مجله را مشخص نمایید.

آیا سردبیران ایرانی قادر به نمایش آنلاین داوری های مقالات در مجلات خود هستند؟

مجلات با داوری باز شفاف ترین مدل داوری میباشد که کلیه نظرات داوران به صورت آنلاین در سایت مجله منتشر میشود. از جمله مزایای داوری باز در مجلات یا OPR، افزایش اعتبار مجله و افزایش اعتماد نویسندگان به عدالت در مجله میباشد. برای استقرار OPR در مجله نیز به زیرساختهای فنی متعددی در وب سایت نیاز است. اما آیا همه ماجرا به همینجا ختم میشود؟ بزرگترین مشکل اغلب مجلات دنیا در "داوری عادلانه" و "داوری کافی" است. عادلانه یعنی درست داوری کردن و دوری از هر نوع رانت و پارتی بازی و روابط. دواوری کافی هم یعنی داوری که در آن استانداردهای داوری رعایت شده باشند. اولین قدم در راه اندازی "داوری باز" مشکل فنی و وب سایتی نیست، بلکه مشکل "فرهنگی" در داوری ناعادلانه است. در قدم اول به سردبیران عادل و شجاعی نیاز داریم که قدرت اصلاح سیستم معیوب و فاسد داوری مجلات خود را داشته باشند. شاید این سردبیران "جوان" هم باشند. به نظر میرسد برای گذر از "رانت های سنتی" در پذیرش مقالات بی کیفیت اول باید به فکر تعویض سردبیران سنتی و قدیمی خود باشیم. چیزی که حتی صحبت از آن در ایران، با واکنشهای شدیدی روبرو میشود. آیا مالکین مجلات و دانشگاهها و موسسات توانایی و اجازه تغییر مدیران سنتی و قدیمی خود را خواهند داشت؟ آیا اجازه حضور اعضا هیات علمی جوان را به مجلات "خانوادگی و فامیلی" خواهند داد؟ طبق تعریف، مجلات با داوری باز یا Open Peer Review جدیدترین مدل داوری و در عین حال شفاف ترین مدل آن میباشد که کلیه نظرات داوران به صورت آنلاین در سایت مجله منتشر میشود. بطور کلی "داوری باز" در مجلات، بر اساس انتشار یا عدم انتشار نام داوران، به دو گروه تقسیم میشود.

● **داوری باز و بدون نام داور: Anonymous Open Peer Review**: در این مدل نظرات همه داوران و بدون ذکر نام در مجله قابل مشاهده میباشد.

● **داوری باز با نام داوران معتبر Signed Open Peer Review**: این مدل معتبرترین و به روزترین مدل داوری در مجلات است که همه نظرات داوران با ذکر نام آنها در سایت قابل مشاهده میباشد. نهایت شفافیت در این مدل از مجلات وجود دارد. این مدل در کنار استقرار سیستم پابلونز در مجلات، بالاترین درجه اعتبار در داوری را به مجلات اعطا میکند. از جمله مزایای داوری باز در مجلات یا OPR، افزایش اعتبار مجله و افزایش اعتماد نویسندگان به عدالت در مجله میباشد. برای استقرار OPR در مجله نیز به زیرساختهای فنی متعددی در وب سایت نیاز است.

اما آیا همه ماجرا به همینجا ختم میشود؟ بزرگترین مشکل اغلب مجلات دنیا در "داوری عادلانه" و "داوری کافی" است. عادلانه یعنی درست داوری کردن و دوری از هر نوع رانت و پارتی بازی و روابط. دواوری کافی هم یعنی داوری که در آن استانداردهای داوری رعایت شده باشند.

استانداردهای حداقلی در داوری کدامند؟

- نگارش صحیح متن داوری
- استفاده از الگوهای علمی و استاندارد با توجه به نوع مقاله. مثلاً برای داوری مقالات RCT می بایست از الگوی CONSORT استفاده نمود. (لینک راهنما)

- نگارش صحیح انگلیسی در داوری

اولین قدم در راه اندازی "داوری باز" مشکل فنی و وب سایتی نیست، بلکه مشکل "فرهنگی" در داوری ناعادلانه است. در قدم اول به سردبیران عادل و شجاعی نیاز داریم که قدرت اصلاح سیستم معیوب و فاسد داوری مجلات خود را داشته باشند. شاید این سردبیران "جوان" هم باشند. به نظر میرسد برای گذر از "رانت های سنتی" در پذیرش مقالات بی کیفیت اول باید به فکر تعویض سردبیران سنتی و قدیمی خود باشیم. چیزی که حتی صحبت از آن در ایران، با واکنشهای شدیدی روبرو میشود. آیا مالکین مجلات و دانشگاهها و موسسات توانایی و اجازه تغییر مدیران سنتی و قدیمی خود را خواهند داشت؟ آیا اجازه حضور اعضا هیات علمی جوان را به مجلات "خانوادگی و فامیلی" خواهند داد؟

شاید به مدد تکنولوژی خیلی از موانع حذف رانت در مجلات کمتر و کمتر شوند. شاید به مدد همین تکنولوژی های نوظهور بتوانیم زمینه های فساد در داوری مقالات را برچینیم. اما نباید فراموش کرد که هر نوع تکنولوژی ابتدا "سند تحول فرهنگی" میخواهد. شاید وقت آن رسیده است که سردبیران شجاع و توانمند کشور به مدد همین تکنولوژی فضای داوری کشور را از غبار آلودگی پاک کنند.

دعوت از داوران بین المللی و معتبر به مجلات ایرانی میسر شد

در ۴ سال اخیر، عمده دلیل ریجکت مجلات ایرانی در ISI، اسکوپوس و مدلاین عدم حضور هیات تحریریه بین المللی مطرح شده است. وقتی در Scope یک مجله ادعای بین المللی بودن مطرح میشود، باید در عمل هم اعضا فعال و نه نمایشی از حداقل ۵ قاره دنیا حضور کامل داشته باشند. در برخی موارد حتی نمایه سازها در هنگام ارزشیابی مجله پا را فراتر گذاشته و از همه اسامی ذکر شده درخواست گواهی حضور میکنند زیرا مشاهده شده است که برخی مجلات معدود اقدام به درج نامهای بزرگ در هیات تحریریه خود میکنند در حالیکه آن افراد اصولاً هیچ آگاهی نسبت به این موضوع نداشته اند. سامانه پابلونز یک پرتال ارتباطی بین داوران و مجلات فراهم کرده است. این سامانه متعلق به گروه Web of Science بوده و امکان دعوت از هیات تحریریه و داوران بین المللی را فراهم نموده است. سردبیران و کمک سردبیران با کمک این سامانه به راحتی میتوانند اقدام به دعوت از این افراد شوند. در این سامانه رزومه کاری داوران کاملاً آشکار است، لذا داوران معرفی شده و معتبر هستند و از سوی دیگر نفع اصلی برای داوران این است که پس از هر بار داوری در پابلونز برای مجله، یک امتیاز علمی برای وی درج میشود. لذا با استناد به این برد-برد هم مجلات منتفع میشوند و هم داوران.

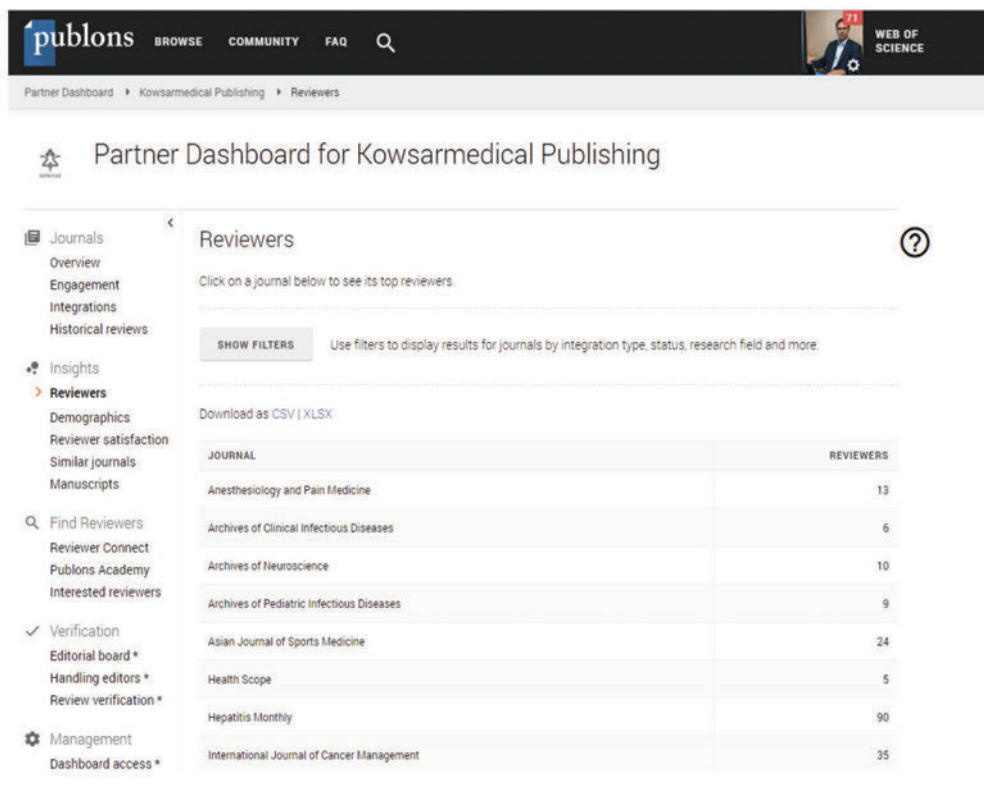
یکی از اصول اولیه در ارزشیابی همه مجلات انگلیسی زبان، وجود هیات تحریریه بین المللی از کشورهای مختلف در یک مجله میباشد. در ۴ سال اخیر، عمده دلیل ریجکت مجلات ایرانی در ISI، اسکوپوس و مدلاین عدم حضور هیات تحریریه بین المللی مطرح شده است. بطوریکه Lack of International Diversity of Editorial Board دغدغه اصلی سردبیران میباشد. وقتی در Scope یک مجله ادعای بین المللی بودن مطرح میشود، باید در عمل هم اعضا فعال و نه نمایشی از حداقل ۵ قاره دنیا حضور کامل داشته باشند. در برخی موارد حتی نمایه سازها در هنگام ارزشیابی مجله پا را فراتر گذاشته و از همه اسامی ذکر شده درخواست گواهی حضور میکنند زیرا مشاهده شده است که برخی مجلات معدود اقدام به درج نامهای بزرگ در هیات تحریریه خود میکنند در حالیکه آن افراد اصولاً هیچ آگاهی نسبت به این موضوع نداشته اند.

سامانه پابلونز یک پرتال ارتباطی بین داوران و مجلات فراهم کرده است. این سامانه متعلق به گروه Web of Science بوده و امکان دعوت از هیات تحریریه و داوران بین المللی را فراهم نموده است. سردبیران و کمک سردبیران با کمک این سامانه به راحتی میتوانند اقدام به دعوت از این افراد شوند. در این سامانه رزومه کاری داوران کاملاً آشکار است، لذا داوران معرفی شده و معتبر هستند و از سوی دیگر نفع اصلی برای داوران این است که پس از هر بار داوری در پابلونز برای مجله، یک امتیاز علمی برای وی درج میشود. لذا با استناد به این برد-برد هم مجلات منتفع میشوند و هم داوران.

روش کار سردبیر در پابلونز

لطفاً برای دعوت از داوران جدید وارد پابلونز و اکانت آن شده و داورانی که علاقمند در عضویت داوری در مجله هستند را بررسی و سپس در صورت تایید صلاحیت به داوری در مجله دعوت نمایید. بر روی لینک اکسس زیر کلیک کنید. سپس با اکانت خود در آنجا ثبت نام و پس از دو مرحله تایید وارد اکانت خود شوید.

<https://publons.com/partner/access/XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX>

The screenshot shows the Publons Partner Dashboard for Kowsar Medical Publishing. The main section is titled 'Reviewers' and includes a 'SHOW FILTERS' button and a table of journals with their respective reviewer counts. The table is as follows:

JOURNAL	REVIEWERS
Anesthesiology and Pain Medicine	13
Archives of Clinical Infectious Diseases	6
Archives of Neuroscience	10
Archives of Pediatric Infectious Diseases	9
Asian Journal of Sports Medicine	24
Health Scope	5
Hepatitis Monthly	90
International Journal of Cancer Management	35

معرفی آلتمتریک

شاخصی جدید برای بیان اثرگذاری یک مقاله علمی در تغییر سبک زندگی مردم که از سوی موسسه مالک ISI به محققان و ناشران ارائه شده است. امروزه شاید بتوان گفت مهمترین دغدغه و نگرانی هر نویسنده ای، اطلاع از تاثیرگذاری مقاله یا اثر علمی خود در جوامع علمی سراسر دنیا باشد. این موضوع که یک مقاله به چه تعداد توسط دیگران در منابع مختلف ارجاع داده شده باشد یا اینکه چه مقدار توسط کاربران در شبکه های اجتماعی به اشتراک گذاشته شود از جهات بسیاری می تواند حائز اهمیت باشد. تمامی این موارد به وسیله شاخص علم سنجی جدید و معتبری به نام آلتمتریک (Altmetric) قابل اندازه گیری است. شاخص آلتمتریک مقالات، کتب و سایر مدارک علمی را بر اساس تعداد دفعات به اشتراک گذاری، دانلود و استفاده آنها در شبکه های اجتماعی، وبلاگ ها، روزنامه ها و غیره ارزیابی می کند. به همین منظور آلتمتریک تصویر وسیع و جامعی از تمامی بحث ها و گفتگوها پیرامون یک مقاله علمی را فراهم می کند. این شاخص توسط موسسه Clarivate Analytics که همان موسسه مالک Web of Sciences و یا

ISI است، در سال ۲۰۱۵ خریداری و هم اکنون جزو محصولات رسمی این شرکت است.

روش نشان دادن میزان ارجاعات در آلتمتریک به شکل یک دونات رنگی می باشد. به نحوی که تمامی ارجاعات به وسیله یک عدد در وسط آن نمایش داده می شود. این عدد شامل تعداد تمامی ارجاعات شبکه های اجتماعی، وبلاگ ها، روزنامه ها، سرفصل های درسی و غیره است. همچنین این ارجاعات توسط آلتمتریک ارزش گذاری می شوند. به عنوان مثال گزارش منتشر شده در یک روزنامه نسبت به یک توثیت از اعتبار بالاتری برخوردار است. رنگ های تشکیل دهنده دونات نیز انعکاسی از تنوع منابع است. به طوری که هر رنگ و میزان آن نشان دهنده نوع و تعداد ارجاعات در آن طیف از انواع منبع است. در واقع شاخص آلتمتریک به بیان اثر یک مقاله در جامعه می پردازد.

چگونه می توان از آلتمتریک استفاده نمود؟

روش اصلی استفاده از لوگوی آلتمتریک در سمت راست مجلات دارای این سرویس می باشد که

با کلیک بر روی آن می توان به اطلاعات دموگرافیک مقاله دست یافت. لازم به ذکر است که بهترین تخمین توسط آلتمتریک مربوط به مقالاتی است که از جولای ۲۰۱۱ به بعد منتشر شده اند.

Mentioned by

- 97 news outlets
- 59 blogs
- 2289 tweeters
- 10 weibo users
- 164 Facebook pages
- 3 Wikipedia pages
- 77 Google+ users
- 1 research highlight platform
- 1 Q&A thread
- 3 video uploaders

نمونه از داناتهای آلتمتریک

۱. بوکمارکلت را به مرورگر خود اضافه کنید

۲. به صفحه مورد نظر خود بروید.

۳. با یک کلیک جزئیات دگرسجی آن را ببینید.

روش نصب در مرورگر

آرزوی ما رسیدن به روزی است که
سردییر هر مجله فقط
یک شغل تمام وقت داشته باشد:

"سردییر"

با تقدیم احترام
پایان

Index

A

Altmetric 55
API 33, 36, 37, 39

B

Back-link 23
Bibliography 12
Bulk Registration 26

C

Cited-by 18, 21, 23, 26, 27
Cited-by Linking 21
Clarivate 43, 45, 55
Conflict of Interest 36
CONSORT 52
COPE 11, 15
Correction 8
Crosscheck 10
CrossRef 10, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30

D

Digital Object Identifier 18
DOI 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 41, 42, 49

E

EMBO 47, 49
EndNote 21, 42

F

Failure Rate 27

H

H-index 21
HTML 11, 13, 22, 30, 49

I

IF 19, 21
Impact Factor 17, 18, 23
ISI 10, 21, 33, 43, 44, 47, 53, 55
iThenticate 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

L

Linkedin 33

M

Manual Registration 26

Membership 35
Metadata 22, 26, 27, 28, 30

O

OJS 27, 30
Open Peer Review 47, 48, 49, 51
OPR 47, 48, 49, 50, 51
ORCID 33, 34, 35, 36, 37, 39, 45

P

Paraphrase 7
Peer review 44
Peer Review 47, 48, 49, 51
Plagiarism 7
Prefix 19
Publons 44, 45
PubMed 10, 21, 41

Q

Quotation mark 7, 11
quotes 12

R

Reference 23
Reject 47
ResearcherID 45
Researchgate 33
Reseller 23
Retraction 8

S

Scholar 33
scientometrics 23
Scientometrics 17
Scopus 33
Simple Text Query 41
Suffix 19

T

Turnitin 7

V

Vancouver 42

X

XML 22, 25, 26, 27, 28, 30

ایندکس

آ

آلتمتریک
ارکید

پ

پابلونز
پلاجیاریسم

د

داوری ۵, ۶, ۱۰, ۲۲, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۱, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶,
۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴
داوری باز ۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۱, ۵۲

ر

رابط نرم افزاری

س

سرقت ادبی
سرقت علمی
سواستفاده های علمی

ش

شناسه دیجیتال

ع

علم سنجی

ی

کیبی رایت
کراس چک
کراس رف
کراس مارک

گ

گزارش خطا

م

مشابهت متنی

منابع ۵, ۷, ۱۱, ۱۲, ۱۳,
۵, ۹, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۵, ۱۷, ۲۰, ۲۱, ۲۲, ۲۳,
۲۷, ۳۰, ۴۱, ۴۲, ۵۵

ن

نمایه سازی

و

ورود تاریخی داوران

۲۱, ۲۳, ۳۴, ۵۵

۳۴

۲۶

۲۱, ۲۵, ۲۸, ۳۰, ۴۱, ۴۲

۲۶

۲۷

۵, ۷, ۱۱, ۱۲, ۱۳

۵, ۹, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۵, ۱۷, ۲۰, ۲۱, ۲۲, ۲۳,
۲۷, ۳۰, ۴۱, ۴۲, ۵۵

۵

۴۷

۵۵, ۵۶

۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۵

۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۹, ۵۱, ۵۳, ۵۴

۵, ۷, ۸, ۹

۵, ۶, ۱۰, ۲۲, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۱, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶,
۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴

۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۱, ۵۲

۳۶

۵, ۶, ۸, ۹, ۱۰, ۱۱

۵, ۱۳, ۲۲

۲۲

۱۸, ۲۲

